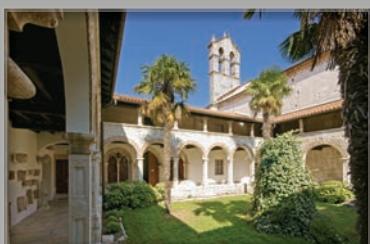

fraternitas

GLASILO HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

**SRETAN
USKRS!**

Br. 1/2018

kazalo

Uvodno slovo	
SIGNUM FRATERNITATIS	3
Duhovni izazov	
HABERE SPIRITUM DOMINI	4
Naš red	
NAJAVA SKOROGA IZVANREDNOGA	
GENERALNOG KAPITULA	5
MOLITVE ZA IZVANREDNI	
GENERALNI KAPITUL 2018.	8
Naša provincija	
PRVI DIO REDOVITOGA	
PROVINCJSKOG KAPITULA.	9
MOLITVENE NAKANE	
ZA PROVINCJSKI KAPITUL 2018. . .	16
STATISTIČKI PODACI	
O PROVINCII 2017.	17
ČESTITKE PROVINCIJALU	
I DEFINITORIMA	18
REDOVITI KAPITUL	
SLOVENSKE PROVINCIE	19
NAŠI JUBILARCI 2018. GODINE	19
Rad definitorija	
42. I POSLJEDNJA SJEDNICA	
PRETHODNOG DEFINITORIJA	20
PRVA SJEDNICA NOVOG	
DEFINITORIJA	21
DRUGA SJEDNICA DEFINITORIJA . . .	22
Naši mladi	
SUSRET KLERIKA U NJEMAČKOJ	24
SUSRET MLADIH – ODGODA	24
Vijesti iz Provincije	
DUHOVNE VJEŽBE ZA MINISTRANTE .	25
PRVI TURNUS DUHOVNIH VJEŽBI .	25
PRIMOPREDAJA SLUŽBE	
TAJNIKA PROVINCIE	25
IZVRŠNEA PRIMOPREDAJA	
EKONOMSKIH SLUŽBI	26
ČESTITKA NOVOM BISKUPU	
U HVARU	26
IZDAVAČKA I ZNANSTVENA	
DJELATNOST	26
BOLESNA BRAĆA I PREMINULA	
RODBINA	27
FRA PLACIDO PREMA OLTARU.	27
Svetovni franjevci	
SJEDNICA NACIONALNIH	
ASISTENATA OFS	28
ODRŽAN 12. NACIONALNI TEČAJ	
ZA DUHOVNE ASISTENTE	28
Jubilejski povodi	
STOTA OBLJETNICA ROĐENJA	
O. CELESTINA TOMIĆA	30
UVOD U BLAGDAN KNJIGE	31
JOŠ JEDAN »STOGODIŠNJAK«	32
Kulturološki prilog	
SKRB O NAŠEMU KULTURNOM	
BLAGU	33

Fraternitas
službeno glasilo
*Hrvatske provincije sv. Jeronima
franjevaca konventualaca*

Br. 1/2018

Izdaje:
Hrvatska provincija sv. Jeronima
franjevaca konventualaca
HR – 10000 Zagreb, Sveti Duh 31
tel. (01) 3771 888; fax (01) 3773 754
www.ofmconv.hr
ofmconv@ofmconv.hr

Uredio: Ljudevit Anton Maračić

Odgovara:
Josip Blažević
Sveti Duh 31, 10000 Zagreb

Tisak:
Denona d.o.o., Getaldićeva 1, Zagreb

ISSN 1332-7941

uvodno slovo

SIGNUM FRATERNITATIS

Najznačajniji događaj minulog tromjeseca u našoj Provinciji bio je, svakako, prvi dio našega redovitoga Provincijskog kapitula, održanog u Zagrebu od 19. do 23. veljače 2018. godine. Novo iskustvo predstavljalo je sudjelovanje na njemu sve svečanozavjetovane braće Provincije. Svečarski karakter i bratsku atmosferu nipošto nije zasjenio radni dio kapitula, osobito ne rad u skupinama, za nas jedno novo iskustvo razmjene mišljenja, što su ga svi lijepo prihvatili, u njemu plodonosno sudjelovali i, na kraju, pozitivno ocijenili. Složni smo da nam treba više susretanja, boljega međusobnog poznavanja, istinskog razgovora. Na tome će tragu trebati nastaviti i naredno četverogodište, osobito u drugom dijelu kapitula, koji nas očekuje od 14. do 18. svibnja 2018. godine.

Ovo je prigoda svima vama izraziti iskrenu zahvalnost što ste odvojili vrijeme za sudjelovanje na Kapitulu, premda sigurno nije bilo lako pronaći zamjene u danima odsutnosti, čime ste još jednom potvrdili interes za dobro i budućnost svima nam drage Provincije. Samo zajedničkim snagama, ma koliko bili slabi kao pojedinci, oslonjeni na Gospodina, još uvijek možemo učiniti puno lijepih stvari. Vjerujem u vedru budućnost koja стоји pred nama, unatoč poteškoćama i izazovima s kojima se trenutno susrećemo. Minulo četverogodište poučilo me da je "bolje ono nesavršenije u jedinstvu, negoli ono savršenije u nejedinstvu" (F. Ciardi). Nitko izvana ne može riješiti naša otvorena pitanja niti preuzeti odgovornost za odluke koje donosimo. Stoga nam je u svjetlu Duha Svetoga dužnost tražiti volju Božju međusobnim osluškivanjem bila braće i težeći slozi u miru. To je, uostalom, specifično franjevačko obilježje! U tom duhu želio bih da protekne i drugi dio kapitula, za koji se spremamo molitvom i međusobnom izmjenom dojmova i promišljanja. To je istinski znak bratstva (*signum fraternitatis*), sabranog u življenu iste karizme. Čežnja za Gospodinom, žar za naviještanjem njegove Radosne vijesti, spremnost i trpjeli za Božju slavu, istinski su znakovi Božjega Duha u našem životu. Želimo mu ustupiti što više prostora za širenje u našoj Provinciji.

Predajući vam u ruke novi broj Fraternitasa u obradi fra Ljudevita A. Maračića, novoga provincijskog tajnika, želim vam svima Uskrs, prštav životom i radošću, prožet entuzijazmom i mirom, ispunjen ljubavlju i nadom. Usksnuće Isusovo jamstvo je pobjede života nad smrću koja neka trijumfira i u našim srcima. Sretan Uskrs svima!

*fra Josip Blažević,
provincijal*

duhovni izazovi

HABERE SPIRITUM DOMINI

(Poticajne misli za razmatranje o našem odnosu prema Gospodinu)

- »Svi su svećenički poglavari i narod gomilali nevjeru na nevjeru« (2Ljet 36,14). Lišeni su slobode. Naša Provincija lišena je zvanja! (IV. korizmena nedjelja)
- »Stoga, kada nas ovako uspavane manama, Božja blagost zove i pokreće, nećemo ustajati na novi život pa budno nastojati oko stjecanja kreposti. Često je to razlog da se Bog udalji od nas i prepusti nas našim manama. Tako neke neće više nikada ponovno posjetiti, a druge, to se zna, ostavlja spavati dok čeka zgodan čas kako ga vidi njegova čudesna blagost i neistraživi ponor mudrosti.« (Sv. Toma More, *Kristova žalost*, str. 49)
- »Na kraju Puta križa što sam ga molila, započe se Gospodin žaliti na redovničke i svećeničke duše, na manjak ljubavi kod izabranih duša. *Pripustit ću uništenje samostana i crkava.* Uzvratih: *Isuse, toliki Te ipak hvale u samostanima.* Gospodin odgovori: *Ta hvala ranjava moje Srce, jer ljubav je protjerana iz samostana.* To su duše bez ljubavi i požrtvovnosti, pune sebičnosti i sebeljublja, ohole, drske, pune izopačenosti i licemjerstva. To su duše koje su mlaće i jedva imaju topline da bi se održale na životu. Moje Srce to ne može podnijeti. Sve milosti kojima ih dnevno obasipljem odbijaju se kao o stijenu. Ne mogu ih podnositи, jer one niti su dobre niti loše. Samostane sam pozvao na to da svijet posvete. Iz njih treba izbijati jaki plamen ljubavi i žrtve. Ako se oni ne obrate i ne zapale prvočnu ljubav, izručit ću ih propasti ovog svijeta... Kako će zauzeti mjesto na obećanoj stolici Sudnjeg dana kad je njihova krivica teža nego ona svijeta. Bez pokore, bez zadovoljštine... O srce, posebno sam te izabrao, samo stoga da bi mi nanijelo više boli? – Veliki grijesi svijeta ranjavaju moje Srce na izvanjski način, ali grijesi jedne izabrane duše razdiru mi samo Srce...« (Sv. Faustina Kowalska, *Dnevnik*, str. 455)
- *Gledaj i vidi ljudski rod u sadašnjem stanju.* U istom trenutku ugledala sam strašne stvari: Krvniči se udaljili od Isusa a bičevanju pristupiše drugi. Uzeše bičeve i nemilosrdno udarahu po Gospodinu. Bili su to svećenici, redovnici, redovnice i najviši crkveni dostojanstvenici, što me je jako čudilo, a k tomu i svjetovne osobe različite starosti i različitih staleža. Svi iskališe svoj bijes na nedužnom Isusu. Kad sam to vidjela, srce mi obuze borba sa smrću. Za vrijeme bičevanja od strane krvnika Isus je šutio i gledao u daljinu. Ali kad su ga bičevale gore spomenute duše, Isus zatvorio svoje oči, i otrže se tiho ali bolno jecanje iz njegova Srca. Gospodin mi je dao u pojedinostima spoznati kako je bila snažna zloča ovih nezahvalnih duša: *Gledaj, to su patnje koje su nadmašile moju smrt.*
- *Sve milosti koje imam za redovničke duše povezane su s Pravilom i zavjetima.*
- *Redovnik koji ne teži savršenosti, zanemaruje glavnu dužnost svoga staleža.*
- *Ima duša koje su posve pobožanstvenjene i također duša koje imaju jedva života u sebi.*
- *Najveća djela su beznačajna u mojim očima kad se ostvaruju svojevoljno. Ona često nisu u suglasju s mojom voljom i zasluzuju prije kaznu nego nagradu.*
- *Moj Isuse, kako malo ljudi razgovara o Tebi; o sve-mu samo ne o Tebi, Isuse. Ali kad malo govore, onda malo i misle na Tebe. Cijeli svijet ih interesira, ali o Tebi je, Stvoritelju, šutnja.*
- *Često sam već htio uzdignuti ovu Kongregaciju, ali ja to ne mogu učiniti zbog njezine oholosti. Moja kćeri, znaj da oholim dušama ne darivam milosti, štoviše, čak uskraćujem već podijeljene.*

(Nepotpisane misli preuzete iz
Dnevnika sv. Faustine Kowalske)

NAJAVA SKOROGA IZVANREDNOGA GENERALNOG KAPITULA

Na Bogojavljenje ove godine generalni ministar Reda male braće konventualaca, fra Marco Tasca, službeno je najavio i sazvao 201. generalni kapitul, koji će početi radom u utorak, 24. srpnja ove godine. U vezi s odredbom Generalnoga kapitula iz 2013. godine, naš je o. General sazvao izvanredni generalni kapitul da razmotri, raspravi i odobri tekst novih Konstitucija Reda.

Kapitul će se održati u »Centru Ad Gentes« otaca verbita u Nemiju kod Rima, počevši od popodneva 24. srpnja i vjerojatno do 26. kolovoza uključivo. Kapitularci su pozvani našem Redu ponuditi novo duhovno i pravno ruho, kako bi više odgovaralo potrebama vremena. Braća će na Kapitulu proučiti nacrt teksta ponuđen u »Instrumentum laboris«, koji je plod rada Međunarodne komisije Reda za obnovu Konstitucija (ali i prijedloga samostanskih kapitula u mnogim našim kućama širom svijeta). Sva su braća pozvana moliti da ovaj trenutak bratstva, prema naznakama našega serafskog Oca Franje, bude vrijeme osluškivanja Duha Svetoga, koji nas poziva da slijedimo Gospodina u našoj stvarnosti. (*Popratni dopis Tajništva Reda*)

SAZIVNO PISMO GENERALNOG MINISTRA

Br. 1/18

Rim, 6. siječnja 2018.

Predraga braćo,

Blagoslov Emanuela, Boga s nama, bio sa svima vama!

Po propisu Konstitucija (br. 171,1, 172 i 173) i Generalnih statuta (br. 106,1), kao izvršenje 1,3 odluke Redovitoga generalnog kapitula iz 2013, ovim pismom

*NAJAVLJUJEM I SAZIVAM 201. GENERALNI KAPITUL
sa svrhom da se raspravi i odobri tekst Konstitucija.*

Izvanredni generalni kapitul 2018. počet će u utorak, 24. srpnja u 17,00 sati, a predviđa se da će se zaključiti u nedjelju, 26. kolovoza. Kapitul će se slaviti u »Centru Ad Gentes« kod otaca verbita (Via dei Laghi bis n. 52, Nemi, Roma, Italia).

Nakon prethodne najave braći o održavanju Izvanrednoga generalnog kapitula (pismo od 24. srpnja 2017.), jednako je po dužnosti obaviještena i Kongregacija za ustanove posvećenog života i družba apostolskog života (pismo od 19. prosinca 2017. godine).

Ovdje u nastavku navodim neke točke koje se odnose na skori Kapitul:

1. Redoviti članovi Kapitula. Podsjećam na ono što određuju Konstitucije Reda u 173. točki:

Paragraf 1: *Kapitularci u pojedinim činima izvanrednoga generalnog kapitula jesu: generalni ministar, bivši generalni ministri, generalni definitori, provincijalni ministri, generalni i provincijski kustosi, generalni delegati (generalnih delegatura s deset i više braće) i delegati provincija, prema propisu Generalnih statuta.*

Paragraf 2: Kad je provincijalni ministar ili generalni kustos zakonito spriječen, neka na kapitol podje vikar, ili ako bi i on bio spriječen, neka doticni poglavarski pošalje zastupnika.

Osim toga, uvezši u obzir da će neke provincije i kustodije Reda slaviti svoje odgovarajuće redovite kapitule prvih mjeseci godine 2018., u popisu priloženom ovom pismu najave i saziva, naznačeni su viši poglavari sada u službi. Na njih, ako budu potvrđeni, ili pak na njihove nasljednike, spada sudjelovanje na Kapitulu. Slično će neke provincije s više od stotinu afilirane braće odrediti sljedećih mjeseci odgovarajuće delegate za Kapitul.

2. Promatrači (auditores) Kapitula. Kao »promatrači/slušatelji« Izvanrednoga generalnog kapitula sudjeluju:

- Delegat provincijalnog ministra, uz uvjet da Provincijska delegatura bar deset godina formalno opstoji i u njoj živi bar desetoro braće (Gen. St., 10,3);
 - Generalni prokurator, generalni ekonom, tajnik za formaciju i tajnik za misijsku animaciju (Gen. St., 120; 121; 30,2; 66,4).

Kao što je u sazivnom pismu slavljenja Kapitula prethodno javljeno, Generalni ministar sa svojim Definitorijem, uvezši u obzir povoljno i jednoglasno mišljenje predsjednika federacija, računajući da su sve zajednice Reda imale mogućnost sudjelovanja u reviziji Konstitucija, smatrajući da Izvanredni generalni kapitol nadasve obilježava izglasavanje članaka Konstitucija, podsjeća da su delegati provincialnih ministara (Gen. St. 10,3) slobodni sudjelovati ili ne sudjelovati na Izvanrednome generalnom kapitulu kao promatrači Kapitula, ali da ne mogu sudjelovati u izglasavanju teksta. Istovremeno se traži od braće promatrača, koji bi odlučili ne sudjelovati na Izvanrednome generalnom kapitulu, da pismeno zatraže od Generalnog ministra kako bi i formalno bili ispričani od nesudjelovanja.

3. Glavna tema: Obnovljene Konstitucije Reda. Vodeći pri tom brigu:

- a) o procesu koji je pokrenut na redovitome generalnom kapitulu 2007. godine (I. motio) i
 - b) onome što je potvrđeno i precizirano na redovitome generalnom kapitulu 2013. (I. motio);
 - c) o onome što je u ovom desetljeću učinjeno preko Izvršnog odbora za obnovu Konstitucija (CERC) i Međunarodnog povjerenstva za obnovu Konstitucija (CIRC),
 - d) nakon savjetovanja i uključenja svih zajednica Reda, preko odgovarajućih samostanskih kapitula, u rasprave i definiranje promjena tekstova u Konstitucijama,
 - e) poslije primljenih prijedloga pojedine braće i zajednica,

f) nakon od strane Generalnog definitorija pripremljenog teksta Konstitucija, podvrgnutog raspravi i usvajanju kao radni predložak (Instrumentum laboris) Izvanrednom generalnom kapitulu;

ovaj će Radni predložak biti odaslan kapitularcima i zajednicama Reda do 30. travnja 2018. (Generalni Statuti 108,2).

* * *

Braćo predraga, Izvanredni generalni kapitol ne predstavlja samo »vrhovnu vlast cijelog Reda« (Konst. 156,1), već je također prilika za provjeru i poticaj života naše Obitelji, našega proročkog poziva u Crkvi.

Prema mišljenju Serafskog oca sv. Franje, na kapitulu braća ponajprije moraju »raspravljati o stvarima koje se odnose na Boga« (NP 18,1; FF 50): Kapitol predstavlja produbljeni trenutak molitve i vjere, kada Red namjerava staviti u središte svoj život i svoje izbore, Božje prvenstvo.

Kapitol je, osim toga, vrijeme bratskog susreta, razmjene iskustava, uzajamnog obogaćenja: nazočnost tolike braće različitih kultura, koja dolaze iz raznih strana svijeta, uvećava osjećaj obitelji i u isto vrijeme potvrđuje kako se ista karizma može živjeti u različitim oblicima.

Ovo je, uz to, vrijeme ozbiljne i marljive provjere kojom se Red ispituje o svojoj vjernosti karizmi sve-tog Franje i istražuje kako biti vjeran i znakovit u našemu vremenu i našem društvu.

I konačno, ovaj Izvanredni generalni kapitol ima zadatak posadašnjiti prema znakovima vremena i naznakama Crkve naše Konstitucije, i tako promicati proroštvo, poslanje i znakovitost franjevačkoga konventualskoga redovničkog života u Crkvi i svijetu danas.

Želio bih podsjetiti, na kraju, da je generalni kapitol jako vrijeme za sve. Tražim od sve braće da mole i da potiču moliti za uspješan tijek rada kapitularaca, tražim da se Gospodinu prikažu na tu nakanu svaki-dašnji napor i žrtve, napose trpljenje od strane naše bolesne braće. Svi pak moći će slijediti izbliza razvoj kapitularnih radova putem internetskih stranica Reda, a prema naputcima koji će se u dogledno vrijeme dostaviti.

Kao trenutak molitvenog i prozbenog zajedništva s Gospodinom, preporučam da se od Vazmenog ponedjeljka (2. travnja) pa sve do svršetka Generalnoga kapitula, u svakoj zajednici pridodaju u zazivima Jutarnje i prošnjama Večernje ovdje priložene molitve (ili druge prigodno pripremljene molitve od strane ministara i kustosa).

Uz to, tijekom Generalnoga kapitula, u svakoj zajednici Reda neka se **kroz tri dana slavi Misa Duhu Svetome.**

Povjeravam ovo vrijeme priprave kao i rade Generalnoga kapitula, zagovoru Bezgrešne Djevice, naše Gospođe i Gospodarice, kao i serafskog Oca sv. Franje. Svima vama želim da živate u svetosti života.

Rim, Kod Svetih dvanaest apostola, na Bogojavljenje Gospodina Isusa, 5. siječnja 2018!

fra Marco Tasca, generalni ministar

fra Vincenzo Marcoli, generalni tajnik

NB. Ovaj dopis važi kao sazivno pismo svim onima koji imaju pravo sudjelovanja na Generalnom kapitolu kao i onima koji su na to pozvani.

MOLITVE ZA IZVANREDNI GENERALNI KAPITUL 2018.

(uvrstiti ih pri kraju molbenica ili prošnja kod Jutarnje ili Večernje, počevši od Vazmenog ponedjeljka, 2. travnja, sve do svršetka Kapitula, 26. kolovoza)

KOD JUTARNJE

Nedjelja:	Tebi svaka hvala, presveti Bože,
- <i>molimo Te da Izvanredni generalni kapitul bude prigoda za iskazivanje solidarnosti i bratskog zajedništva.</i>
Ponedjeljak:	Previšnji Bože, svojemu si sluzi Franji dao novu karizmu u Crkvi,
- <i>daj da razmišljanje o ovoj karizmi dovede braću do dubokog prepoznavanja vlastitog identiteta i snažnije zauzetosti u poslanju Crkve.</i>
Utorak:	Preljubljeni Oče, izvore svakog dobra,
- <i>pošalji svojega Duha Svetog na nas da usavršimo svoj život jedinstva s tobom.</i>
Srijeda:	Trojstveni i Jedini Bože, savršeno jedinstvo u zajedništvu,
- <i>podaj da naš zajednički život bude proročko svjedočanstvo u svijetu ranjenom grijehom, sebičnošću i nasiljem.</i>
Četvrtak:	Oče sveti i dobri, ti si poslao svojeg Sina da u svima ostvari otvoreno Kraljevstvo pravde i mira,
- <i>daj nam da budemo revni i radosni u svojemu današnjem poslanju.</i>
Petak:	Gospodine, koji pozivaš poslenike u svoj vinograd,
- <i>blagoslovi naše bratstvo brojnim mladima, koji će biti raspoloživi ponuditi svijetu svjedočanstvo siromašnoga, čistoga i poslušnog života.</i>
Subota:	Svemogući Bože, koji razumom i dobrotom upravljaš svemirom,
- <i>učini da odluke koje će donijeti Kapitul буду u svemu na tvoju slavu.</i>

KOD VEĆERNJE

Nedjelja:	Bože svih vremena i svih razdoblja,
- <i>učini da odluke Izvanrednoga generalnoga kapitula odgovore potreba ma današnjice i otvore Red na putu prema sutrašnjici.</i>
Ponedjeljak:	Bože pun dobrote, ti si Franju pozvao da živi puninu evanđelja,
- <i>učini da naš posvećeni život svjedoči evanđelje u današnjem svijetu.</i>
Utorak:	Bože milosrđa, ti si svojeg slugu Franju pozvao na put pokore,
- <i>podaj nam da sav svoj život posvetimo u službi tebi.</i>
Srijeda:	Bože siromašnih, tvoj Sin Isus u svemu je život dijelio sa svojim učenicima,
- <i>molimo te da se sva naša bratstva osjete solidarnima među sobom.</i>
Četvrtak:	Bože providnosti, tvoj Sin djelovao je za dobro svih ljudi,
- <i>udijeli da svaki brat nastoji vršiti sebi povjereni poslanje.</i>
Petak:	Gospodine, koji svoje sve do kraja ljubiš,
- <i>udijeli da sva braća prime poziv na trajni odgoj i odgovore hrabro i raspoloživo.</i>
Subota:	Bože milosrdni, tvoj Sin pranjem nogu dao nam je primjer služenja,
- <i>podaj da sva braća uzajamno služe sebi bratskom ljubavlju i plemenitošću srca.</i>

naša provincija

REDOVITI PROVINCIJSKI KAPITUL

HRVATSKE PROVINCije SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

PRVI DIO KAPITULA

Zagreb, od 19. do 23. veljače 2018.

Prva sjednica Kapitula

Prva sjednica Redovitoga provincijskog kapitula Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca započela je 19. veljače 2018. godine u 10.00 sati svečanom svetom misom, koju je predvodio fra Josip Blažević, provincijalni ministar u koncelebraciji s o. Marcom Tasca, generalnim ministrom, o. Miljenkom Hontićem, generalnim asistentom CEF-a, i ostalom braćom kapitularcima. U 11.00 sati, braću okupljenu u kapitularnoj dvorani samostana Svetog Duha u Zagrebu, pozdravio je o. Marco Tasca, generalni ministar OFMConv. Nakon pozdrava zapjevali smo himan Duhu Svetom: »O dođi, Stvorče, Duše Svet....«.

Na početku kapitula, kako predlaže Pravilnik za slavljenje kapitula, bilo je potrebno izabrati tajnika kapitula. Definitorij Provincije za tajnika Kapitula predložio je o. Zlatka Vlaheka. Nakon što su braća od strane predsjednika Kapitula upitana kako će glasovati, izjasnili su se da će za potvrdu tajnika kapitula glasovati dizanjem ruke. Za tajnika Kapitula jednoglasno je izabran o. Zlatko

Vlahek, koji je pred predsjednikom Kapitula obećao da će vjerno vršiti svoju službu.

Na poziv predsjednika Kapitula, tajnik Kapitula prozvao je svu braću Provincije, budući da su sva braća dobila pravo da sudjeluju na Kapitulu. Utvrdilo se da nisu prisutni: fra Teofil Majić, fra Nikola Roščić, fra Gracijan Gašperov, fra Stanko Mijić, fra Paško Mandurić, fra Ilija Miškić, fra Tomislav Mrkonjić, fra Pero Šestak i fra Ivan Marija Lotar. U svemu je bilo prisutno 50 glasača, te je ispunjen zahtjev Pravilnika kapitula, koji navodi da je za valjano djelovanje kapitula potrebna prisutnost barem 2/3 braće. Slijedila je objava otvorenja Kapitula od strane predsjednika Kapitula, o. Marcga Tasca, generalnog ministra, a koju je pročitao tajnik Kapitula.

Generalni ministar predložio je da se za kapitulska vijeća i povjerenstva glasuje u tri kruga, za tri vijeća, dajući po jedan glas, kako bi se izabrala tijela Kapitula. Braća su se složila s tradicijom biranja kapitularnih vijeća posredstvom glasačkih listića. Nakon podjele i prikupljanja glasovnica, pristiglo je 50 glasovnica.

Rezultati izbora za članove **Predsjedničkog vijeća – Consilium praesidentiae:**

o. Žarko Relota	7
o. Ivan Karlić	6
o. Ivan Bradarić	6
o. Tomislav Glavnik	6
o. Đuro Hontić	4
o. Augustin Kordić	3
o. Marko Vrdoljak	3
o. Vitomir Glavaš	3
o. Pero Džida	2
o. Ferdinand Čavar	1
o. Jere Vujić	1
o. Alojzije Mikić	1
o. Martin Dretvić	1
o. Zdravko Tuba	1
o. Igor Horvat	1
o. Nikola Šantek	1
o. Ivan Penava	1
o. Matija Antun Mandić	1
o. Josip Ivanović	1

Za članove Predsjedničkog vijeća – *Consilium praesidentiae* izabrani su dakle: **o. Žarko Relota**, koji je dobio 7 glasova, **o. Ivan Karlić**, koji je dobio 6 glasova i **o. Ivan Bradarić**, koji je dobio 6 glasova.

Pristupilo se izboru Komisije za razna pitanja. Nakon podjele i prikupljanja glasovnica, utvrđeno je da je pristiglo 50 glasovnica.

Rezultati izbora za članove **Komisije za razna pitanja – Auditores causarum**:

o. Đuro Hontić	9
o. Tomislav Glavnik	9
o. Augustin Kordić	6
o. Vitomir Glavaš	5
o. Milan Gelo	3
o. Pero Džida	2
o. Ivan Kovačević	2
o. Marko Vrdoljak	2
o. Ivan Bradarić	2
o. Ljudevit Maračić	1
o. Andelko Sesar	1
o. Jere Vujić	1
o. Alojzije Mikić	1
o. Josip Priselac	1
o. Martin Jaković	1
o. Josip Blažević	1
o. Nikola Šantek	1
o. Željko Klarić	1
o. Stjepan Brčina	1

U komisiju za razna pitanja – *Auditores causarum* izabrani su dakle: **o. Đuro Hontić** (9 glasova), **o. Tomislav Glavnik** (9 glasova) i **o. Augustin Kordić** (5 glasova).

Pravilnik nalaže da se potom izabiru pregledači računa, pa se pristupilo njihovu izboru.

Rezultati izbora za pregledače računa:

o. Vitomir Glavaš	10
o. Martin Dretvić	7
o. Marko Vrdoljak	7
o. Zdravko Tuba	5
o. Martin Jaković	2
o. Ivan Kovačević	2
o. Nikola Šantek	2
o. Roko Bedalov	2
o. Milan Gelo	2
o. Andelko Sesar	1
o. Kristofor Corić	1
o. Jere Vujić	1
o. Alojzije Mikić	1
o. Pero Džida	1
o. Miroslav Štuban	1
o. Josip Blažević	1
o. Nikola Rožanković	1
o. Igor Horvat	1
o. Ivan Penava	1
o. Filip Pušić	1

Za pregledače računa izabrani su: **o. Vitomir Glavaš** (10 glasova), **o. Martin Dretvić** (7 glasova) i **o. Marko Vrdoljak** (7 glasova).

Braća prisutna na kapitulu nakon izbora jedno-glasno su odobrila Dnevni red kapitula.

Prva sjednica završila je u 12.00 sati najavom druge sjednice. Druga sjednica je uslijedila odmah nakon prve sjednice.

Druga sjednica Kapitula

Drugu sjednicu Redovitoga provincijskog kapitula započeli smo odmah nakon završetka prve sjednice.

Uslijedilo je čitanje **izvješća o. Milana Holca, generalnog vizitatora**.

Započeo je čitanjem uvoda te preskočio statističku sliku Provincije (*koju donosimo po izvješću*).

Završivši izvještaj o braći samostana sv. Frane u Puli, o. Marco Tasca, predsjednik Kapitula, u 12.20 sati je prekinuo sjednicu i pozvao svu braću na ručak. Nastavak sjednice zakazan je za 15.30 sati.

Popodnevna sjednica prvog dana Redovito-
ga provincijalnog kapitula započela je molitvom
Devetog časa. Nakon toga, na poziv predsjednika
Kapitula, o. Milan Holc nastavio je čitanje izvješta-
ja kao generalni vizitator, počevši od zajednice sv.
Ivana Krstitelja u Puli.

Nakon pročitanog izvještaja, predsjednik Kapitula, Ministar general, zahvalio se o. Milanu Holcu na iscrpnom izvještaju, trudu i radu, te pozvao tajnika Kapitula da pročita točku 55. Pravilnika, koja poziva sabornike na traženje pojašnjenja izvještaja generalnog vizitatora. Uslijedili su komentari i za tražena pojašnjenja izvještaja. Kako na kraju nitko više nije imao zahtjeva za dodatnim pojašnjenjima, predsjednik Kapitula, o. General je zahvalio o. Milanu na pročitanom izvještaju i uloženom radu, te pozvao na polusatni odmor.

U 17:30 nastavili smo radom Kapitula.

Predsjednik Kapitula je pozvao o. Josipa Blaževića da podnese četverogodišnji izvještaj o vođenju Provincije.

Usljedilo je čitanje izvještaja o. Josipa Blaževića.

Preuzevši riječ, o. Josip, prigodom iznošenja izvještaja, napomenuo je kako će izostaviti neke stvari iz izvještaja koliko je moguće. Napomenuo je da je obavio vizitaciju sve braće, izuzev o. Kristofora iz Lackawanne, jer je tamo to obavio o. Martin Jaković, vikar Provincije, prigodom 100. obljetnice postojanje župe u Lackawanni. Nadalje, kaže da biskupe nije posjećivao krajem mandata, nego samo na početku, a na kraju je sve posjetio generalni vizitator, tako da nije smatrao dodatno posjetiti i pričati s braćom. Slijedio je izvještaj o. Provincijala u skraćenom obliku, počevši od točke broj 2. Slijedili su interventi glede izvještaja o. Provincijala.
(U međuvremenu je doputovao o. Paško Mandurić iz Njemačke.)

Na kraju podulje rasprave, Predsjednik Kapi-tula je zahvalio o. Josipu Blaževiću na pročitanom izvještaju i prije nego li počne odmor, upoznao braću sabornike da će biti razvrstani u 5 grupa za

rad u skupinama. Kao što kaže Pravilnik slavljenja kapitula, dobro je da članovi Predsjedničkog vijeća budu animatori skupina. Predložio je da ostali animatori budu 4. i 5. član koji su bili na listi kandidata Predsjedničkog vijeća, a među njima su o. Tomislav Glavnik i o. Marko Vrdoljak. Nakon glasovanja rukom, potvrđeno je prihvatanje o. Tomislava i o. Marka za animatore, a Predsjednik kapitula je najavio nakon večere sastanak animatora Predsjedničkog vijeća u dvorani definitorija.

Usljedila je Večernja molitva, nakon čega se zaključio rad prvog dijela kapitula prvoga radnoga dana.

Drugi radni dan, 20 veljače 2018. godine, započeo je jutarnjom molitvom Službe čitanja i Jutarnje u kapeli Svetog Duha u 7:30 sati.

Nakon početne molitve iz dodatka, Predsjednik kapitula je zamolio da se podijele izvještaji ekonomika.

Usljedilo je čitanje izvještaja **Provincijskog egzaktora o. Željka Klarića**. Nakon više upita za razjašnjenje i egzaktorovih odgovora, budući da više nije bilo pitanja glede izvještaja provincijskog egzaktora, nastavilo se čitanjem **izvještaja Provincijskog ekonoma, o. Tomislava Glavnika**. Nakon toga uslijedila su brojna pitanja vezana uz ekonomsku djelatnost proteklog razdoblja, a nakon ekonomovih odgovora, predsjednik Kapitula zahvalio je fra Tomislavu i podsjetio na čitanje dokumenta Kongregacije za redovnike, *Smjernice za upravljanje dobrima u ustanovama posvećenog života i družbama apostolskog života*, koji obvezuje da svaka zajednica i svaka provincija mora napraviti predračun, te da i braća Provincije postupe u skladom s glasom Crkve. Time se završila rasprava o izvještajima egzaktora i ekonoma, te se najavila daljnja popodnevna rasprava za 15:30 sati.

Popodnevna rasprava započela je radom u 15:30 sati. Uslijedila su razna izvješća, iza kojih je bilo ponekih pitanja i odgovora. Navodimo samo pregled izvještaja i imena onih koji su ih podnijeli.

- Izvještaj iz Klerikata podnio je o. Nikola Šantek.
 - Izvještaj iz Malog sjemeništa podnio je o. Josip Petonjić.

- Izvještaj iz postulature podnio je o. Stjepan Brčina.
- Izvještaj Provincijskoga nacionalnog duhovnoga asistenta za Franjevački svjetovni red podnio je o. Vladimir Vidović.
- Izvještaj nacionalnoga duhovnog asistenta za Franjevačku mlađež podnio je asistent o. Vladimir Vidović.
- Izvještaj Nacionalnog povjerenika za Vojsku Bezgrešne podnio je o. Zdravko Tuba.
- Izvještaj Predsjednika za Komisiju za odgoj i izobrazbu braće podnio je o. Josip Blažević.
- Izvještaj Predsjednika komisije za ekonomiju i gradnju podnio je o. Tomislav Glavnik.
- Izvještaj izdavačke kuće »Veritas« podnio je o. Josip Blažević.
- Izvještaj Provincijskog povjerenika za duhovna zvanja podnio je o. Josip Petonjić.
- Izvještaj povjerenika za misijsko djelovanje podnio je o. Stjepan Brčina.
- Izvještaj Provincijskog povjerenika za skrb i kulturno blago Provincije podnio je o. Ivan Karlić.
- Izvještaj Provincijskog povjerenika za pravdu, mir i ekologiju podnio je o. Vladimir Vidović.
- Izvještaj za ekumenizam i međureligijski dijalog podnio je o. Josip Blažević.
- Izvještaj povjerenika za Dom Svetog Antuna Padovanskog podnio je o. Martin Jaković.
- Izvještaj Provincijskog arhivara o. Ljudevita Maračića zbog oskudice vremena, na njegov prijedlog nije pročitan.
- Izvještaj Ravnatelja Doma sv. Maksimilijana Kolbea o. Tomislava Glavnika iz istih razloga nije pročitan.

Po završetku pročitanih izvještaja, predsjednik Kapitula pozvao je na molitvu Večernje, čime se prema br. 59. Pravilnika zaključila druga sjednica Kapitula i najavljenja treća sjednica Kapitula, na kojoj će se birati novi provincijalni ministar, za popodnevno zasjedanje koje će početi u 15:30 sati.

Po završetku zasjedanja druge sjednice Kapitula, izvještaje svojeg rada predali su:

- Predsjednik Povjerenstva za razna pitanja i
- Predsjednik Povjerenstva za pregledače računa.

Treća sjednica Kapitula

Treća sjednica započela je u dvorani sv. Franje 21. veljače 2018. godine u 15:30 sati, pjevanim himnom »O dođi Stvorče, Duše svet«.

Na poziv predsjednika kapitula, o. Marka Tasca, tajnik Kapitula prozvao je svu prisutnu braću kapitularce, kojih je bilo 55 s pravom glasa, a nakon toga je pročitao br. 68. Pravilnika za slavljenje provincijskog kapitula, gleda propisa koji se odnose na izbor ministra provincijala te koja su potrebna svojstva i nadležnosti provincijalnoga ministra. Potom je predsjednik kapitula pozvao da prema br. 69. Pravilnika sva braća kapitularci daju prisegu.

Tajnik Kapitula, pročitao je br. 78. Pravilnika koji objašnjava način izbora ministra provincijala te potrebnu »apsolutnu većinu«, prema br. 26. Pravilnika.

Nakon što je objasnio ulogu i zadaću brojača i čitača listića, za brojače glasova imenovani su o. Ivan Marija Lotar i fra Vilček Novački, dok su za čitače listića imenovani o. Josip Ivanović i o. Milan Gelo. Nakon prisege prema Pravilniku br. 75., da će čuvati apsolutnu tajnu o eventualnom prepoznavanju braće pojedinih listića, stupilo se glasovanju.

Budući da je bilo prisutno 55 braće s pravom glasa, za apsolutnu većinu bilo je potrebno 28 glasova.

I. KRUG IZBORA ZA MINISTRA PROVINCIJALA

Pristiglo je 55 listića. Svi glasovi valjani. U prvom krugu nitko nije izabran jer nije dobio potrebnu apsolutnu većinu.

II. KRUG IZBORA ZA MINISTRA PROVINCIJALA

Pristiglo je 55 listića. Svi glasovi valjani. U drugom krugu nitko nije izabran jer nije dobio potrebnu apsolutnu većinu.

III. KRUG IZBORA ZA MINISTRA PROVINCIJALA

Pristiglo je 55 listića. Svi glasovi valjani. U trećem krugu nitko nije izabran jer nije dobio potrebnu apsolutnu većinu.

IV. KRUG IZBORA ZA MINISTRA PROVINCIJALA

Pristiglo je 55 listića. Svi glasovi valjani. U četvrtom krugu nitko nije izabran jer nije dobio potrebnu apsolutnu većinu.

V. KRUG IZBORA ZA MINISTRA PROVINCIJALA

Prije početka novoga i posljednjeg izbornog kruga, predsjednik Kapitula je zamolio da tajnik Kapitula ponovno pročita br. 82. Pravilnika. Nadalje je objasnio kako sami kandidati ne mogu sudjelovati u biranju u ovome krugu, tako da broj birača pada na 53. Svako drugo ime koje se ne odnosi na jednog od dvaju kandidata koji su dobili najviše glasova, napisano na glasačkim listićima, smatrat će se nevažećim.

Pristigla su 53 listića, dok su 3 listića bila nevažeća. Budući da je **o. Josip Blažević** dobio potrebnu većinu, predsjednik Kapitula pitao je nazočnu braću kapitularce da li netko ima nešto protiv o. Josipa Blaževića, koji je izabran za ministra provincijala, ili protiv načina na koji je izabran? Budući da nitko nije imao ništa reći, o. Marco Tasca

je dao određeno vrijeme za odmor i zamolio svu braću da izađu iz kapitularne dvorane, dok ne porazgovara s o. Josipom.

Nakon polusatnog razgovora Ministra generala s o. Josipom Blaževićem, u kapitularnu dvoranu su pozvana sva braća kapitularci. Predsjednik je pročitao br. 82. Pravilnika, u kojem ga pita da li prihvata službu ministra provincijala za sljedeći četverogodišnji mandat, na što je o. Josip rekao: »Prihvaćam!«.

Predsjednik Kapitula potvrđio je o. Josipa Blaževića za ministra provincijala te potom pozvao svu braću kapitularce u kapelicu Duha Svetoga, gdje su otpjevali »Tebe Boga hvalimo«, a potom su sva braća bratskim zagrljajem izrazila svoju poslušnost novoizabranom ministru provincijalu.

Tajnik kapitula zakazao je četvrtu sjednicu kapitula za četvrtak 22. veljače 2018. godine u 15:30 sati, kada će biti izabrani definitori, vikar i tajnik, te ekonom i egzaktor Provincije.

U četvrtak, 22. veljače 2018. godine, pod jutarnjom svetom misom, koju je predslavio novoizabrani ministar provincijal o. Josip Blažević, nakon propovijedi, stavljajući ruke na Evandelistar, koji je pridržavao o. Marco Tasca, provincijalni ministar je ispovjedio svoju vjeru i položio zakletvu.

Radnu sjednicu četvrtoga radnog dana provincijskog kapitula započeli smo u 9:30 u kapitularnoj dvorani molitvom iz dodatka Pravilnika: »O Marijo, slike i Majko Crkve...«.

Predsjednik Kapitula pozvao je o. Tomislava Cvetka, misionara naše Provincije u misiji u Danskoj, da iznese kratki izvještaj o djelovanju i radu naše braće. Po završetku izvješća o. Tomislava, o. Marco Tasca pozvao je braću na rad po skupinama, uz natuknice koje će pomoći u vođenju rada po skupinama, sa dva pitanja o kojima će se raspravljati u grupama. Sva braća su podijeljena u 5 skupina, od kojih su animatori skupina bili: o. Žarko Relota, o. Ivan Karlić, o. Ivan Bradarić, o. Tomislav Glavnik, o. Marko Vrdoljak.

U 15:30 započeli smo rad Kapitula molitvom Srednjeg časa, nakon čega je predsjednik Kapitula pozvao zapisničare skupina da podnesu kratke sažetke rada u skupinama.

Četvrta sjednica Kapitula

Četvrta sjednica provincijskog kapitula započela je 22. veljače 2018. godine u 17:30 sati, uvodnom molitvom Duhu Svetome iz dodatka A: »*Dođi Duše Stvoritelju*«. Tajnik Kapitula na nalog predsjednika prozvao je braću kapitularce, kojih je bilo 53. Potom je uslijedilo čitanje br. 93. Pravilnika, koji se odnosi na izbor definitora Provincije. Nakon čitanja Ustanova i Generalnih statuta, izbornici su položili prisegu prije izbora definitora.

O. Josip Blažević, novoizabrani provincijal, uputio je najprije nekoliko riječi svoj braći kapitularcima i predložio članove nove uprave.

Čitači i sakupljači glasovnica bili su isti kao i kod izbora ministra provincijala na trećoj sjednici. Za potvrdu bilo je potrebno 27 glasova.

Za *prvoga definitora* o. Josip Blažević predložio je o. Ljudevita Maračića. Nakon prebrojena 53 glasa, došlo se do izbora: o. Ljudevit Maračić dobio je potrebnu absolutnu većinu, pa je Tajnik Kapitula proglašio izbor. Nitko nije imao ništa protiv izabrane osobe ili protiv načina biranja. Predsjednik je upitao o. Ljudevita Maračića, da li prihvaca izbor. O. Ljudevit je rekao: »*Prihvaćam!*«.

Za *drugoga definitora* o. Josip Blažević predložio je o. Vitomira Glavaša. Nakon prebrojena 53 glasa, došlo se do izbora: o. Vitomir Glavaš dobio je potrebnu absolutnu većinu, pa je Tajnik Kapitu-

la proglašio izbor. Nitko nije imao ništa protiv izabrane osobe ili protiv načina biranja. Predsjednik je upitao o. Vitomira Glavaša, da li prihvaca izbor. O. Vitomir je rekao: »*Prihvaćam!*«.

Za *trećega definitora* o. Josip Blažević predložio je o. Tomislava Glavnika. Nakon prebrojena 53 glasa, došlo se do izbora: o. Tomislav Glavnik dobio je potrebnu absolutnu većinu glasova, pa je Tajnik kapitula proglašio izbor. Nitko nije imao ništa protiv izabrane osobe ili protiv načina biranja. Predsjednik je upitao o. Tomislava Glavnika da li prihvaca izbor. O. Tomislav je rekao: »*Prihvaćam!*«.

Za *četvrtoga definitora* o. Josip Blažević predložio je o. Ivana Bradarića. Nakon prebrojena 53 glasa nije se došlo do izbora: predloženi kandidat nije dobio potrebnu absolutnu većinu pa je Tajnik Kapitula objavio da nema izbora. Izbor za *četvrtoga definitora* se ponovio. Prebrojena su 53 glasa, a braća su izabrala prethodno predloženoga kandidata: o. Ivan Bradarić dobio je potrebnu absolutnu većinu pa je Tajnik Kapitula proglašio izbor. Nitko nije imao ništa protiv izabrane osobe ili protiv načina biranja. Predsjednik je upitao o. Ivana Bradarića, da li prihvaca izbor. O. Ivan je rekao: »*Prihvaćam!*«.

Za *petoga definitora* o. Josip Blažević predložio je o. Stjepana Brčinu. Nakon prebrojena 53 glasa, došlo se do izbora: o. Stjepan Brčina dobio je potrebnu absolutnu većinu glasova, pa je Tajnik Kapitula proglašio izbor. Nitko nije imao ništa protiv izabrane osobe ili protiv načina biranja. Predsjednik je upitao o. Stjepana Brčinu, da li prihvaca izbor. O. Stjepan je rekao: »*Prihvaćam!*«.

Nakon izbora definitora, odmah je uslijedio izbor *Vikara Provincije*. O. Josip Blažević predložio je za vikara Provincije o. Tomislava Glavnika. Izbor se vršio balotacijom i predloženi kandidat dobio je potrebnu absolutnu većinu glasova. Predsjednik Kapitula pitao je da li netko ima nešto protiv izabrane osobe ili protiv načina izbora? Nitko nije imao ništa protiv, tako da je predsjednik Kapitula upitao da li prihvaca vršiti službu vikara Provincije? O. Tomislav je rekao: »*Prihvaćam!*«.

Za *Tajnika Provincije* o. Josip Blažević predložio je o. Ljudevita Maračića. Kao i u prošlom

biranju, pristupilo se balotacijom. Predloženi kandidat dobio je potrebnu absolutnu većinu glasova. Predsjednik Kapitula pitao je da li netko ima nešto protiv izabrane osobe ili protiv načina izbora? Nitko nije imao ništa protiv, tako da je predsjednik kapitula upitao da li prihvaca vršiti službu tajnika Provincije? O. Ljudevit je rekao: »*Prihvaćam!*«.

Po završetku izbora definitora, tajnik Kapitula o. Zlatko Vlahek, pročitao je 115. točku Pravilnika, u kojoj proglašava kanonski izbor novih definitora Provincije: o. Ljudevita Maračića, o. Vitomira Glavaša, o. Tomislava Glavnika, o. Ivana Bradarića i o. Stjepana Brčine.

Predsjednik Kapitula, o. Marco Tasca, proslijedio je radom sjednice Kapitula glasovanjem za službe ekonoma i egzaktora Provincije u novome mandatu o. Provincijala. Nakon što je tajnik Kapitula pročitao Ustanove i Generalne statute 128. točke Pravilnika, uslijedio je izbor koji se vršio balotacijom. Bila su pristutna 52 glasača.

Na poziv predsjednika Kapitula, o. Josip Blažević, predložio je o. **Vitomira Glavaša** za službu **Ekonoma Provincije**. Predloženi kandidat dobio je potrebnu absolutnu većinu glasova. Predsjednik Kapitula pitao je da li netko ima nešto protiv izabrane osobe ili protiv načina izbora? Nitko nije imao ništa protiv, tako da je predsjednik Kapitula upitao da li prihvaca vršiti službu ekonoma Provincije? O. Vitomir je rekao: »*Prihvaćam!*«.

Za **Egzaktora Provincije**, o. Josip Blažević, predložio je o. **Stjepana Brčinu**. Predloženi kandidat dobio je potrebnu absolutnu većinu glasova. Predsjednik Kapitula pitao je da li netko ima nešto protiv izabrane osobe ili protiv načina izbora? Nitko nije imao ništa protiv, tako da je predsjednik kapitula izabranoga upitao da li prihvaca vršiti službu ekonoma Provincije? O. Stjepan je rekao: »*Prihvaćam!*«.

Predsjednik kapitula pozvao je zatim tajnika Kapitula da pročita br.137. Pravilnika, kojim se proglašava da su kanonski izabrani: o. Vitomir Glavaš, provincijski ekonom; o. Stjepan Brčina, provincijski egzaktor.

Večernja molitva slavila se u kapelici Svetoga Duha u 19:30 sati, nakon toga je uslijedila večera.

Nakon toga animatori radnih skupina susreli su se u 21:15 sati u dvorani definitorija u Provincijalu zajedno sa predsjednikom Kapitula, gdje je svaki animator iznio sažetak rada u svojoj grupi. Animatori su naglasili pozitivnu stvarnost da su svi kapitularci mogli prisustvovati na Kapitulu i iznijeti svoje viđenje te doživljaje, što je pripomoglo da se svaki brat osjeća aktivnim članom Provincije. Istaknuti sadržaji koji su se iznijeli, pomoći će u sastavljanju i programiranju četverogodišnjega provincijskog programa novoga mandata o. Provincijala.

Na zahtjev predsjednika Kapitula, o. Marka Tasca, predviđeno polaganje zakletve novoizabranih definitora, što ga propisuje Pravilnik br. 116., održano je u petak, 23. veljače 2018. godine, pod jutarnjom svetom misom, koju je predslavio Vikar provincije, o. Tomislav Glavnik. Po završenoj povijedi, definitori su položili zakletvu položivši ruke na Evangelistar koji je držao predsjednik Kapitula. Nakon primljenog blagoslova, braće kapitularci uputili su se u crkvu sv. Antuna Padovanskoga, gdje su napravili zajedničku fotografiju.

Posljednje zasjedanje Prvoga dijela kapitula počelo je molitvom iz dodatka Pravilnika: »*Spomeni se, o. Sv. Franjo*«. Predsjednik Kapitula najprije je njavio izmjenu predviđenog programa zbog vremenskih nepogoda, tj. visokog snijega i teškoća u prometu. Zamolio je potom tajnika da pročita br. 139. Pravilnika, koji govori o odredbama za četverogodišnji provincijski program, koje je potrebno pripremiti prije zaključenja prvog dijela kapitula. Predsjednik kapitula izjavio je da su na sinoćnoj sjednici Predsjedničkog vijeća zajedno s ostalim animatorima rada po skupinama predložili da bi se programiranje četverogodišnjega provincijskog plana povjerilo radu Definitorija. O. Marco Tasca, upitao je braću kapitularce, da li se slažu s time, na što je uslijedilo glasovanje dizanjem ruku. Od 50 prisutne braće samo jedan brat bio je suzdržan, dok su sva ostala braća kapitularci bili za prihvatanje prijedloga predsjednika Kapitula.

Za predviđanje mesta i datuma Drugog dijela provincijskog kapitula, kao što je određeno br. 141. Pravilnika, predsjednik Kapitula riječ je prepustio o. Josipu Blaževiću.

O. Provincijal obratio se prisutnoj braći kapitularcima i iznio da je zbog predstavljenih problema koji su se iznijeli u radu po skupinama, potrebno više vremena kako bi se donijeli adekvatni zaključci nakon saslušanja sve braće Provincije.

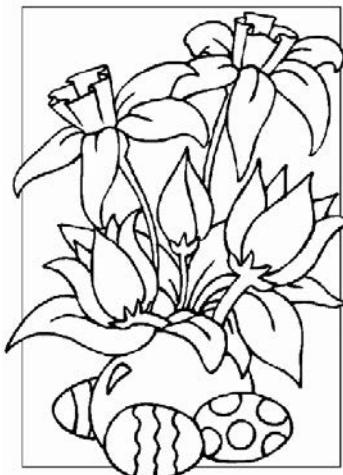
O. Josip Blažević je predložio da se održi glasovanje o održavanju datuma i mjesta drugog dijela kapitula. Braća kapitularci bili su suglasni s tim prijedlogom, te je uslijedilo glasovanje. Prvo se pristupilo glasovanju o datumu održavanja Drugog dijela kapitula, u razdoblju od 14. do 17. svibnja 2018. godine. Uslijedilo je glasovanje, a ishod je bio sljedeći: od 50 prisutne braće kapitularaca, 2 su bila protivna, 5 suzdržanih, dok su svi ostali glasovali potvrđno.

O. Provincijal je predložio da mjesto održavanja kapitula bude samostan Svetoga Duha u Zagrebu. Uslijedilo je glasovanje, a ishod je bio sljedeći: od 50 prisutne braće kapitularaca, 1 je bio protivan, 2 su bila suzdržana, dok su svi ostali glasovali za Zagreb.

Na poziv predsjednika Kapitula, o. Marka Tascu, tajnik Kapitula pročitao je br. 141. Pravilnika, čime se završio Prvi dio kapitula, te najavio datum i mjesto održavanja Drugog dijela Redovitoga provincijskog kapitula 2018. godine.

Predsjednik Kapitula je zaključio sjednicu kapitula zahvalnom završnom molitvom br. 142. Pravilnika, pozdravio braću i poželio im sretan i blagoslovлен povratak samostanima.

*fra Zlatko Vlahek, tajnik Kapitula
(skraćena verzija Zapisnika)*

MOLITVENE NAKANE ZA PROVINCJSKI KAPITUL 2018.

Od kraja prvog dijela
do svršetka kapitula:

Jutarnja: Svrati svoj pogled, nebeski Oče, na našu redovničku obitelj, koja slavi svoj Provincijski kapitol:

- *Udjeli joj da ponovno otkrije zanos i revnost početaka i da se obnovi u evandeoskom duhu.*

Večernja: Pozvao si, nebeski Oče, svojega slugu Franju da bude čovjek razmatranja, bratstva i apostolskog života:

- *Udjeli Provincijskom ministru i njegovim suradnicima da našu redovničku obitelj vode putem molitve, uzajamne ljubavi i apostolske zauzetosti...*

STATISTIČKI PODACI O NAŠOJ PROVINCII 2017.

Na dan 31. prosinca 2017. godine statističko stanje u Provinciji izgledalo je ovako:

1. *Samostani (ukupno)*: 12 (samostan u Gary [SAD] zatvoren je Generalovom odlukom 21. veljače 2017. godine).

2. *Župa*: 10 (predane su 2 župe: Welland [Kanada] i Gary [SAD]).

3. *Samostani bez župa*: 5: Sv. Frane – Cres, Sv. Antun Padovanski – Vinkovci; Sv. Franjo – Pula; Sv. Frane – Šibenik; Sv. Jere – Vis.

4. *Članovi Provincije*:

A) s doživotnim zavjetima – 62

– svećenici: 59

– redovnička braća: 3

B) s privremenim zavjetima – 3

– klerici: 2

– redovnička braća: 1

C) novaci – 2

– novaci: 2

D) postulanti – 1

– postulanti: 1

E) sjemeništari – 1

– sjemeništari: 1

Ukupno svih članova Provincije: 69

5. *Starosna dob*:

Svećenici: 59 (prosjek godina: 57,42)

21 - 30 godina: 5 (28,00)

31 - 40 godina: 10 (35,30)

41 - 50 godina: 7 (46,57)

51 - 60 godina: 12 (55,33)

61 - 70 godina: 7 (66,28)

71 - 80 godina: 17 (76,52)

81 - 90 godina: 0 (0)

91 - dalje 1 (94)

Redovnička braća: 3 (prosjek god.: 59,50)

71 - 80 godina: 2 (75,00)

41 - 50 godina: 1 (44,00)

6. *Prosjek u Provinciji*:

– svećenici 59 (57,42)

– redovnička braća 3 (59,50)

Prosjek 62 (58,46)

– privremeni zavjeti	3 (27,30)
– novaci	2 (30)
– postulanti	1 (19)
– sjemeništari	1 (17)

Cijela Provincija 69 (46,74)

7. *Usporedba starosne dobi (2008.-2018.)*:

Svećenici:	2008: 62 (54,02)
	2010: 60 (55,05)
	2013: 62 (54,95)
	2014: 63 (56,63)
	2015: 59 (56,76)
	2016: 59 (57,40)
	2017: 59 (57,42)

8. *Preminuli (od 2014.) – 5 svećenika*:

- fra Alfons Janeš (80 godina): 26. srpnja 2014.
- fra Nikola Jureta (49 godina): 20. siječnja 2015.
- fra Ante Gašparić (84 godina): 5. veljače 2015.
- fra Mijo Jozanović (63 godine): 20. svibnja 2015.
- fra Ivo Planinić (75 godina): 15. kolovoza 2015.

9. *Napustili Red i prešli u dijecezanski kler (5)*:

- fra Ivan Miškić
- fra Ivan Poletto
- fra Mario Akrap
- fra Ivan Radeljak
- fra Stjepan Lončar

10. *Braća na službama u inozemstvu (11)*:

- a. Italija i Vatikan (6):
 - 1 isповједник u Padovi
 - 1 isповједnik u Vatikanu
 - 1 vatikanski arhivar i profesor
 - 1 generalni asistent u Rimu
 - 2 na studiju u Asizu
- b. Njemačka (3): (Würzburg, Hanau, Neu-münster)
- c. Amerika (1): (Lackawanna)
- d. Danska (1): (Kopenhagen)

ČESTITKE PROVINCIJALU I DEFINITORIMA

Odmah po svršetku Prvoga dijela Kapitula počele su na Provincijalat stizati brojne čestitke i želje novome ponovno potvrđenome provincijalnu ministru, fra Josipu Blaževiću, i njegovim suradnicima u upravi Provincije. Prenosimo u originalu, redom pristizanja, izbor tih čestitaka i dobrih želja.

NUNTIATURA APOSTOLICA IN CROATIA

Ho appreso con piacere la bella notizia della Sua conferma a Provinciale dell'Ordine Francescano Frati Minori Conventuali (O.F.M.Conv.).

Desidero esprimerLe le piu' vive felicitazioni, con ogni migliore augurio per il Suo servizio all'Ordine e alla Chiesa Cattolica. Con cordiali saluti e nell'unione di preghiera.

+ Giuseppe Pinto, Nunzio Apostolico

ZAGREBAČKA NADBISKUPIJA

Saznavši da ste na Redovitom provincijskom kapitulu Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca 21. veljače 2018. godine ponovno izabrani za provincijalnog ministra za iduće četverogodište, srdačno Vam čestitam na izboru te Vama i suradnicima u novoj Upravi želim obilje Božjeg blagoslova u upravljanju Provincijom i služenju subrači.

Neka donošenje smjernica za život Provincije bude u duhu sv. Franje Asiškoga, kako biste naviještajući Riječ Božju i suojećajući s potrebnima poticali društvenu osjetljivost i ljudsku solidarnost, koja daje unutarnju snagu i usmjeruje prema Kristu i evanđeoskim vrjednotama.

Preporučujem u molitve Crkvu, Domovinu i hrvatski narod, a posebno Zagrebačku nadbiskupiju, koja hodom u novosti života nastoji utirati nove puteve služenja i svjedočenja za svu nadbiskupijsku zajednicu, kako bismo bili znak Božjeg milosrđa onima koje Providnost pošalje na naš životni put.

Na Vas i Vašu subraću Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, rado zazivam blagoslov Trojednoga Boga, zagovor Marije Majke Crkve, sv. Franje Asiškoga i sv. Jeronima te blaže-nog Alojzija Stepinca.

Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački

HRVATSKO KATOLIČKO SVEUČILIŠTE

U ime Hrvatskoga katoličkog sveučilišta i svoje osobno, od srca Ti čestitam na ponovnom izboru za provincijala Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca.

Neka Te Gospodin u Tvojem poslanju ispunи obiljem svoga blagoslova i neka po Tvojoj molitvi, radu i služenju Tvoja zajednica raste na dobro Crkve i hrvatskoga naroda. Od srca Te pozdravljam i preporučam naše Sveučilište u molitve.

Prof. dr sc. Željko Tanjić, rektor

DEUTSCHE FRANZISKANER-MINORITEN PROVINZ ST. ELISABETH

In Namen der Brüder unserer Provinz und unseres Coetus CEF möchte ich Euch allen zur Wahl gratulieren. Ich wünsche Euch Gottes Geist und Segen für Euren Dienst an und mit den Brüdern der kroatischen Provinz. (...)

So wünsche ich Euch von Herzen auch immer wieder die Erfahrung des Gestärkt-Werdens, aus dem Glauben an unseren Gott des Lebens und auch von Brüdern, die Euch in Wort und Tat zur Seite stehen.

Br. Bernhardin M. Seiter, Provinzialminister und Präsident des CEF

DRUŽBA SS. MILOSRDNICA SV. VINKA PAULSKOG

Od srca čestitam Vama i svim članovima nove Uprave na nedavnom izboru za vodstvo Provincije.

Molimo da Bog blagoslovi Vaše služenje braći u zajednici, kao i svima onima kojima ste poslani preporukom Vaše subraće. Neka Vam Krist bude oslonac u odgovornoj službi.

Neka Vas na putu služenja prati zagovor sv. Jeronima, zaštitnika Vaše Provincije, da vođeni sna-

rad definitorija

42. I POSLJEDNJA SJEDNICA PRETHOD- NOG DEFINITORIJA

Prvi dio 42. sjednice Definitorija započeli smo 14. siječnja 2018. u 15.00 sati pozdravom i zahvalom provincijalnog ministra fra Miljanu Holcu, generalnom vizitatoru, na obavljenoj vizitaciji. Fra Milan je zahvalio provincijalnom ministru na pozdravima i u uvodnoj riječi pojasnio nastanak izvještaja za Generalni definitorij te metodu koje se držao govoreći o cjelokupnom životu Provincije, u kojoj je pokušao sakupiti ono što je od braće čuo. Svi su se osvrnuli ukratko na sadržaj relacije. Prvi dio sjednice završili smo molitvom u 16.55 sati.

Drugi dio sjednice započeo je pozdravom Provincijalnog ministra, 15. siječnja 2018., u 8.30 sati. Pročitan je i usvojen zapisnik 41. sjednice Definitorija.

Razgovaralo se zatim o pripremi projekta Duhovno-pastoralnog centra. Zaključilo se da će o tome razgovarati i donijeti idejni projekt nova uprava.

Ravnatelj Karitasa je iznio redoviti izvještaj iz Karitasa. Naglasio je da za sada nema nikakvih finansijskih problema. Također je izvjestio da je Karitas ishodio sve potrebne dozvole od ministarstava RH da može biti posrednik u doniranju hrane.

Predstavljen je novi Pravilnik Veritasa, na koji je Definitorij dao svoje primjedbe. On će biti dođađen i pripremljen za odobrenje na Redovitom provincijskom kapitulu.

Razgovaralo se o tehničkim stvarima za pripremu nadolazećega Redovitoga provincijskog kapitula. Potrebno je:

a) uputiti pismo kardinalu Josipu Bozaniću, s molbom da predslavi misu povodom izbora provincijala za sljedeće četverogodište.

b) napraviti okvir teksta oporuke koju će vlastitu napisati i potpisati sva braća Provincije i donijeti na Kapitol. Oni koji neće prisustrovati Kapitulu poslat će tekst oporuke poštom. Gvardijan kapitula bit će fra Tomislav Glavnik, a o liturgiji na Kapitulu pobrinut će se fra Martin Jaković.

Provincijalni ministar je obavijestio braću da je u Poljskoj napravljen igrano-dokumentarni film »Dvije krune«. Budući da bi cijena autorskih prava za umnažanje DVD-a bila preskupa i financijski neisplativa, predloženo je i prihvaćeno da se film otkupi za prikazivanje na Laudato TV.

Prvi turnus duhovnih vježbi biti će od 4. do 9. veljače 2018. godine. Duhovnik treba još potvrditi svoj dolazak.

Razgovaralo se o pristigloj molbi šibenskog samostana sv. Frane u kojoj se traži dopuštenje da dadne u najam prostor u ulici Kralja Tomislava, 8. Nakon kratkog razgovora Definitorij je dao suglasnost za sklapanje ugovora o najmu.

Provincijalni ministar izvjestio je braću:

a) da je pulski samostan zahvalio na uplati treće rate kredita u iznosu od 65.000 kuna.

b) da će Veritas imati štand na Teološko-pastoralnom tjednu u Zagrebu.

c) da će 26. siječnja prisustrovati sjednici Vijeća franjevačkih zajednica. Tamo će se razgovarati o financiranju »Zlatne harfe«. Budući da je već prije dogovoren da svake godine jedna redovnička zajednica financira »Zlatnu harfu«, mogućnost je da ove godine to bude naša Provincija. Potaknuo je također svu braću da Dan posvećenog života proslave u svojim biskupijama.

U točki razno fra Tomislav je obavijestio braću da je Croatia osiguranje uplatila 50.000 kuna za Pučku kuhinju. Fra Željko je rekao da je od Ministarstva RH za regionalni razvoj dobio donaciju od 200.000 kuna za nove prozore.

Kao urednik Veritasa, fra Josip Blažević je obavijestio braću da je Veritas promijenio prijevoznik

ka za hodočašća. Zbog raznih problema više ne posluje sa tvrtkom Samoborček nego sa tvrtkom Darojković.

Na kraju sjednice je Provincijalni ministar zahvalio Definitorima na suradnji u protekle četiri godine. Sjednica je završila u klerikatskoj kapeli u 11.35 pjesmom i molitvom Tebe Boga hvalimo te zajedničkim ručkom. (*Fra Nikola Šantek*)

PRVA SJEDNICA NOVOG DEFINITORIJA

Odmah po svršetku Kapitula, 23. veljače 2018. u 10,00 sati u Provincijalatu je održana sjednica uz nazočnost Generalnog ministra, fra Marka TASCA, i Generalnog definitora fra Miljenka HONTIĆA. Sjednica je potrajala pun sat vremena.

Na početku sjednice je o. General zahvalio Provincijalu i definitorima za odgovorno prihvaćanje službe. Podsetio je kako provincijska uprava nije neka administrativna grupa, već pravo maleno bratstvo, koje u tom smislu treba razvijati i njegovati međusobne odnose, potkrijepljene molitvom, djelovanjem, zajedničkim susretima. To je izazov i rizik svakog definitorija. Članovi definitorija trebaju biti svjesni da ne predstavljaju pet malih provincijala već da postoji samo jedan provincijalni ministar. Unutar definitorija uz povjerenje treba vladati i diskrecija, pa je važno održavati šutnju o onome što se govori i zaključuje na definitoriju. To je temeljni zahtjev profesionalnog djelovanja. Nema nikakva važna razloga da se van iznose stvari rečene i zaključene na sjednicama definitorija. Čak ni aluzije nisu potrebne u tom smjeru.

Kao kratkoročni zadatak do drugog dijela Kapitula potrebno je, u skladu sa 139. točkom Pravilnika/Direktorija za slavljenje redovith provincijskih kapitula, da Definitorij posveti pažnju raspravama o temama i prioritetima koji moraju ući u idući CPP, kao i posebnim pitanjima koja zahtijevaju kapitulsku raspravu i odluku. U tom smjeru može se poslužiti i zasebnom grupom, komisijom »ad hoc«, u pripremi ovih prijedloga.

Provincijalni ministar zahvalio je potom o. Generalu i o. Generalnom definitoru za sudjelovanje

i vođenje prvog dijela Kapitula. Na što je nadodao da će se iduća redovita sjednica Definitorija održati u Provincijalatu, u ponedjeljak, 12. ožujka, s početkom u 9,00 sati.

Potom je uslijedila izmjena misli, mjera i ideja za poboljšanje stanja Provincije, što bi trebalo posebno do izražaja doći na drugom dijelu Kapitula, sredinom svibnja ove godine. Izdvajamo samo dio prijedloga i želja.

- Stvoriti ozračje smirenosti i pomirenja. Nikako ne otvarati nove probleme, ne produbiti podjele. Forsirati otvorenost ali ne i ogorčenost. Naglasiti bratsko raspoloženje, češća susretanja, bez nekih posebno velikih projekata koji nas mogu iscrpsti, a ne donijeti željena ploda.
- Još brže informirati braću o svemu što se događa. Posebno nastaviti i produbiti brigu za V.B. Naglasiti važnost naših svetišta, a konkretno u ovom razdoblju staviti težište na ono u Šibeniku, u povodu skoroga jubileja.
- Pojačati brigu za formaciju, onu početnu i trajnu, kao perspektiva jednog od važnih vidova našeg rada.
- Uzeti u obzir i odluke novih Konstitucija, koje čak predviđaju i povećanje broja članova po našim bratstvima. Trebalo bi uskladiti dnevni red među našim samostanima, jer neka bratstva imaju jako »rastezljivi« raspored i program dnevnih obveza. Obvezati bratstva na veće otvaranje V.B. i OFS-u odnosno Frami.
- Što misli o. General o prijedlogu premještaja klerikata iz Zagreba?
- Nije važno mjesto nego okolnosti koje na to upućuju. Važna je dakle motivacija. Sam studij nije u prvom planu. Važan je odnos u pojedinom bratstvu. Dakle, kako je važan stil života koji djeluje na odgoj.
- Velike promjene, kao najavljeni prijedlog premještaja klerikata, mogu i znaju izazvati duboke šokove i podjele, kao što se događa i oko prijedloga stvaranja novog centra za duhovnost uz raspravu o zatvaranju samostana.
- Iz razgovora s nekima stekao sam dojam da se priželjuje više susretanja u Provinciji. To bi trebalo uvrstiti u program trajne formacije. Dobra je posjećivanje po regionalnom ključu i to valja podržati.

- Neformalni susreti su jako važni.
- Susreti trajne formacije mogu pomoći prevladavanju podjela i ranjenosti te povećati vezu i odnose, prepoznati vrijednosti i opredijeliti se za njih.
- Dobro je u promišljajima uzeti u obzir i zapisnike radnih grupa na Kapitulu, a provincijalni bi ministar u ovom međuvremenu trebao posjetiti samostane i razgovarati o svim problemima, pa i o onomu o spajanju samostana.
- Tu može više pomoći timski a ne individualni način rada.
- Primjer zajedničkih franjevačkih misija u Sisku trebao bi dati poticaj i svima biti uzorak uspješnoga timskog djelovanja.
- Treba voditi brigu o realnom stanju braće. Računati dakle na one koji prihvataju promjene i na njih staviti naglasak programiranja.

DRUGA SJEDNICA DEFINITORIJA

Druga redovita sjednica Definitorija održana je u Provincijalatu, 12. ožujka o. g., s početkom u 8,30 sati. Uz prekid za kraći odmor i objed, sjednica je potrajala do 14,30 sati. Na sjednici su sudjelovali svi, o. Provincijal i petorica definitora. Susret je počeo polusatnom adoracijom u kapelici sv. Josipa Kupertinskoga (Klerikat), a kao tekst za razmišljanje poslužio je izbor prigodnih i izazovnih misli nekih katoličkih svetaca (Toma More, Faustina Kowalska), usmjerenih ponajprije na one koji vrše odgovorne službe i dužnosti.

Nakon pozdrava o. Provincijal je uvodne napomene započeo biblijskom konstatacijom: »Ako Gospodin kuće ne gradi, uzalud se muče graditelji!«. Potrebna nam je dakle pomoći Duha Svetoga, ne samo danas nego cijelog ovoga četverogodišta. Nakon nekoliko konkretnih upozorenja o tome kako je ovo dan posvećen nama i brizi za braću (poziv na diskreciju, mobitele ostaviti po strani ili bar isključiti, potreba točnosti i sudjelovanja), priступilo se vrlo obimnom dnevnom redu.

1. Zapisnik prve sjednice poslan je odmah nakon njezina održavanja, pa nije bilo potrebe dodatnih objašnjenja ili ispravaka, te su svi potpisali tekst upisan u veliku knjigu Zapisnika.
2. Usljedio je osvrt na završeni prvi dio Kapitula. Prisutni su iznosili svoje dojmove i svi su se složili da je na susretu prevladavao smiren, tolerantan, ponekad i suzdržan, ali većinom i dijaloski ugodaj. Nazočnost gotovo sve braće iz Provincije, od kojih je znatan dio prvi put nazočio provincijskom kapitulu, obilježena je i neuključenosću nekih u plenarnom radu, ali se u grupnom radu ubrzo razbila ta zatvorenost. Premda je bilo i mišljenja da grupni rad nepotrebno produljuje trajanje kapitula za bar jedan dan, ipak se većina definitora složila da valja nastaviti tim iskustvom.
3. Na sjednici se potom razgovaralo o sugestijama za rad Definitorija u četverogodištu. Svi su se složili da treba točno programirati datume i mesta održavanja sjednica, a na kraju je izbor pao na četvrtak kao najpodesniji dan održavanja sjednice, a kasnije će biti određeno koji će to biti četvrtak u mjesecu. Čuli su se i prijedlozi da ponekad zasjedanje Definitorija bude izvan Zagreba, pogotovo ako se može povezati uz neke proslave ili događaje od opće važnosti za Provinciju.
4. Na prijedlog o. Provincijala jednoglasno je zaključeno da se proda provincijsko (plavo) kombi-vozilo zbog dotrajalosti (12 godina) i potrebe stalnih popravaka i promjene odnosno obnove raznih dijelova. Zasad se ne osjeća potreba da se kupi novo vozilo.
5. O. Provincijal je zamolio o. Ljudevitu da upozna definitore ukratko s namjerom da Provinčija uskoro izda djelo »Nadbiskup Stepinac i franjevci konventualci«, koje je na temelju brojne dokumentacije napisao dr. Ivan Armada, suradnik Hrvatskoga leksikografskog zavoda. Tekst je lektoriran i pripremljen za tisak, a jedan je donator u svrhu izdavanja priložio određeni iznos. Knjiga ne bi trebala imati visoku nakladu, najviše 200-300 primjeraka, pa ni fakturna ne bi bila visoka. Definitorij se složio da se nastavi u tom smjeru, a o. Provincijal je izrazio prijedlog da bi se za drugi dio Kapitula svakom kapitularcu podijelio jedan primjerak te knjige

i tom prigodom upriličilo predstavljanje ovoga nevelikog djela, koje baca lijepo svjetlo na odnose bl. Alojzija i naše Provincije.

6. O. Provincijal je pokrenuo razmatranje troškova održavanja prvog dijela Kapitula, koji su prično visoki. O. Provincijal je poželio da se pokuša unaprijed definirati troškovnik za svakoga kapitularca zasebno. U daljnjoj diskusiji neki su istaknuli kako je to teško, gotovo nemoguće unaprijed predvidjeti, pa je u zaključku predloženo da treba, koliko je moguće, ići za smanjenjem spomenutih troškova pri održavanju drugoga dijela Kapitula.
7. Projekt »Giovani verso Assisi« koji godinama organizira naš Red, ne pobuđuje kod naših mladih naročiti interes, te se postavilo pitanje podržati ili odustati od ove ponude. Na kraju otvorene diskusije došlo se do zaključka kako bi sudjelovanje mladih i podmirenje troškova, koji su poprilično visoki za svakoga pojedinačno, trebalo ravnomjerno podijeliti na Provinciju, samostan koji šalju mlade i na njih same. Samostani bi mogli uzeti nekoliko mladih koji se posebno ističu i zalažu te ih nagraditi sudjelovanjem u podmirenju troškova. Rečeno je da bi akciju bilo dobro promicati preko medija, a zaduženi su u tom smjeru neki mladi fratri (fra Stjepan Brčina i fra Ivan M. Lotar) da porade na animaciji projekta.
8. Budući da je ovih dana Delegat za hrvatsku inozemnu pastvu u Njemačkoj, v.l. Ivica Komadina obavijestio Provincijalat o ozbiljnoj mogućnosti da Provinciji bude povjerena hrvatska katolička misija Oldenburg, koja pokriva nekoliko biskupija, i da to preuzme naš subrat o. Ivan Kovačević, Definitorij je razmotrio ovu ponudu, a o detaljima će izvjestiti o. Provincijal nakon posjeta Njemačkoj po Uskrusu.
9. Pristigle molbe:
 - *Isusovačka služba za izbjeglice*, koju vodi poznati isusovac o. Tvrko Barun, zamolila je finansijsku pomoć i od naše Provincije, pa je nakon kraće rasprave zaključeno da se u tu svrhu izdvoji 4.000 kuna;
 - Fra Ivan Kovačević uputio je *molbu za prodaju/zamjenu/kupnju automobila*, ali se zasad odgovor odgađa, dok se ne vidi što je s

eventualnim preuzimanjem nove misije u Njemačkoj, uz napomenu da bi sve automobile naše braće misionara u Njemačkoj unaprijed trebalo registrirati na najbliži njemački samostan, o čemu će razgovorati o. Provincijal za skorog posjeta Njemačkoj;

- Molba zagrebačkog samostana za *nabavu dva nova automobila* (Škoda Octavia), koji bi se kupili na temelju Leasing-prodaje, kao i *prodaju dvaju rabljenih automobila* (Peugeot i Golf VI), nakon podulje rasprave prihvaćena je većinom glasova Definitorija;
- O. Đuro Hontić, gvardijan samostana sv. Ivana u Puli, zamolio je Provinciju da sudjeluje, poput Biskupije, u *podmirenju troškova uvodenja grijanja i hlađenja* u velikoj crkvi. Definitorij uviđa tu potrebu, ali kako još nije jasno što će biti s budućnošću župe, a ne radi se o hitnoj stvari, odgada odluku do konačnog rješenja statusa crkve i samostana, o čemu će biti riječi na drugom dijelu Kapitula.
- 10. Programiranje drugog dijela Kapitula:
 - U vezi s razradom *prijedloga Četverogodišnjega provincijskog plana*, zaduženo je Predsjedništvo i potom Definitorij da stvar pripreme, pa je fra Ivan Bradarić zamoljen da koordinira taj pripremni rad, što je on i prihvatio;
 - O. Provincijal je predstavio *anketni list* s brojnim pitanjima koji namjerava u ovom razdoblju do drugoga dijela Kapitula razaslati i podijeliti svoj braći Provincije, o čemu nije bilo posebne diskusije. Anketom se želi dobiti uvid u želje i mogućnosti pojedine braće;
 - Od *provincijskih prioriteta* o kojima bi se posebno raspravljalo, ponuđena su dva: Samostanski kapituli i Promocija zvanja. Elementi ovih prijedloga mogu ući u nacrt ČČP.
 - O. Provincijal je potom ponudio *pregled tema* o kojima treba raspravljati na drugom dijelu Kapitula, od kojih će zasigurno najopsežniju diskusiju izazvati ponovno razmatranje pitanja zatvaranja samostana, odnosno spajanja ili ostavljanja stanja kao dosad. Rasprava i odlučivanje o tome uvrštena je na izričitu želju o. Generala;

- Bilo je govora o *problemu smještaja i programa* starije i bolesne braće cijele Provincije, nabačeni su neki prijedlozi i mogućnosti, a na kraju je zadužen fra Ljudevit Maračić, da nakon Kapitula uz savjetovanje s nekom braćom, pokuša ponuditi razradu ovog programa.
11. Priopćenja:
- O. Provincijal je Definitorij upoznao s *planom izbivanja* iz Zagreba i *posjećivanja*

određenih samostana, braće i krajeva, što namjerava učiniti tijekom ožujka i travnja.

- Predloženo je da se sljedeća sjednica Definitorija *održi 25. travnja*, vezano i ovisno o izborima za novoga slovenskog provincijala, kada bi bilo poželjno da cijeli Definitorij sudjeluje u proslavi inauguracije, kao što je i njihov Definitorij nedavno sudjelovao na konu izbora našega provincijalnog ministra.

•

naši mladi

SUSRET KLERIKA (JUNIORENTREFFEN) U NJEMAČKOJ

Tradicionalno, već nekoliko desetljeća, Konferencija/Cetus viših redovničkih poglavara našeg Reda u Srednjoj Europi (donedavni CEC, sada pak CEF), u Uskrsnom tjednu priređuje susrete mlađe braće iz odgojnih ustanova (postnovicijat, juniorat ili klerikat), a susret je po nekoć dominantnijoj prisutnosti braće njemačkoga govornog područja prepoznat pod imenom »Juniorentreffen«. Redovito se domaćinstvo izmjenjuje po jurisdikcijama.

Ovogodišnji Juniorentreffen održava se pri njemačkom samostanu Marije Pomoćnice u Schwarzenbergu, od 3. do 7. travnja. Domaćin, pod vodstvom fr. Josefa Fischera, delegata CEF-a za formaciju, ponudio je na razmatranje tri teme vezane uz formaciju: Duhovnost odgoja i franjevački duhovni put; Duhovno vodstvo na putu odgoja; Križa zvanja: prema rješenju ili umijeću preobrazbe. Teme će obraditi tajnik za formaciju Reda (SFG), indijski subrat fr. Louis Panthiruvelil, u društvu s fr. Giuliom Cesareom.

Na susretu sudjeluju mlađi i njihovi odgojitelji iz Engleske, Njemačke, Austrije, Slovenije i Hr-

vatske. Predviđa se i sudjelovanje generalnog ministra, fra Marka Tasca, i generalnog definitora i asistenta CEF-a, naš subrat fra Miljenko Hontić. U sklopu susreta predviđen je i obilazak njemačkih samostana u Wuerzburgu, Schoenau i Maria Buechen.

SUSRET MLADIH – ODGODA

U vezi sa susretom mladih, koji je bio predviđen u Sisku od 6. do 8. travnja, provincijski promicatelj za duhovna zvanja, fra Josip Petonjić, ukratko javlja da se susret odgađa do jeseni. Evo njegova kratkog dopisa:

U dogovoru s provincijalom fra Josipom Blaževićem i nekolicinom mlađe braće odlučili smo da će najavljeni SUSRET MLADIH od 6. do 8. travnja 2018., biti odgođen i pripreman za jesen 2018. godine. Ovom prilikom zahvaljujem braći u sisačkom samostanu koji su bili raspoloženi dočekati mlađe i organizacijski pripremiti i realizirati susret. Datum SUSRETA bit će naknadno objavljen.

*fra Josip Petonjić, Provincijski
promicatelj duhovnih zvanja*

vijesti iz provincije

INFO, interni bilten za informaciju braće, češće donosi razne informacije iz Provincije, ali ima zatvoreni karakter (za osobnu uporabu), pa ovdje još jednom prenosimo objavljene, ponegdje i dopunjene vijesti i novosti, kako bi bile dostupne i široj javnosti. Obuhvaćaju posljednja tri mjeseca, od Nove godine do sredine ožujka.

Duhovne vježbe za ministrante

I ove godine, na samom početku siječnja (5.-7.), održane su duhovne vježbe za ministrante sedmih i osmih razreda. Ovom prilikom sudjelovalo je i nekoliko ministranata srednjoškolske dobi. Tema ovogodišnjih duhovnih vježbi bio je Božji poziv, a samo središte bio je lik svetog Filipa Nerija. Ministranti su se tako mogli upoznati s likom i djelom ovoga sveca, inače vrlo popularnog i danas među građanima Rima. Upravo je sv. Filip Neri bio onaj koji se brinuo za odbačenu i napuštenu djecu o kojoj se nitko drugi nije brinuo, usmjerenjujući ih uvijek na put istine i ljubavi. Također je u sklopu programa održan i križni put na ulicama Zagreba. Ministranti su zajedno s voditeljem duhovnih vježbi fra Josipom Petonjićem, magistrom sjemeništa i promicateljem za duhovna zvanja, pješačili po Zagrebu čineći postaje na određenim dijelovima grada. Završetak križnoga puta bio je ispred katedrale. Nakon izmoljenoga križnog puta ministranti su razgledali Stepinčevu katedralu, te su se pomolili na grobu Blaženika. Uz križni put, ministranti su još sudjelovali na molitvi krunice Božanskog milosrđa, na molitvi časoslova, na sv. misi u sjemenišnoj kapeli, na raznim sportskim igrama. Još su pogledali nekoliko kratkih filmova o duhovnom pozivu, VB, te jedan dugometražni o sv. Filipu Neriju, i na samom kraju sudjelovali su na zajedničkoj tomboli s fratrima Svetoduškog samostana. Program duhovnih vježbi završio je nedjeljnim ručkom. U programu duhovnih vježbi sudjelovalo je 15 ministranata: 6 iz Vinkovaca, 4

iz Šibenika, 3 iz Galdova – Siska, te dvojica iz Zagreba.

Prvi turnus duhovnih vježbi

Od nedjelje 4. do petka 9. veljače 2018. godine održan je prvi turnus duhovnih vježbi u samostanu franjevaca konventualaca na Svetom Duhu u Zagrebu, uz sudjelovanje sedamnaest fratara. Snježni pokrivač nije jedino obilježje po kojemu će ostati zapamćene ove duhovne vježbe. Na prvom mjestu novost je predstavljao voditelj, vlč. Odilon-Gbènoukpo Singbo, misionar iz Benina u Hrvatskoj, studentski kapelan na Hrvatskom katoličkom sveučilištu u Zagrebu. Sudionike je obogatio svojim promišljanjima i vlastitim iskustvima drugačije kulture i podneblja. U srijedu ujutro pozornost sudionika privuklo je i iskustvo beskućnika Mile Mrvalja, pokretača časopisa »Ulični fajteri«. Duhovne vježbe protekle su u molitvi i bratskom zajedništvu.

Drugi turnus, kako je već najavljeno, održat će se u creskom samostanu sv. Frane od 17. do 22. lipnja o. g., a treći, vjerojatno u Splitu, u listopadu.

Primopredaja službe tajnika Provincije

U nazočnosti provincijalnog ministra, fra Josipa, u ponедjeljak, 26. veljače dopodne, izvršena je primopredaja dužnosti tajnika Provincije. Dosadašnji tajnik, fra Nikola Šantek, predao je sve vezano uz ovu službu novom tajniku, fra Ljudevitu Maračiću. Spomenutim danom fra Ljudevit je uveden u službu i preuzeo vođenje svih poslova koji u duhu propisa Konstitucija i Generalnih statuta, kao i naše provincijske prakse, potpadaju pod ovu službu.

Izvršena primopredaja ekonomskih službi

U četvrtak, 8. ožujka o. g., s početkom u 9,00 sati, u nazočnosti Provincijalnog ministra i Tajnika Provincije, započela je, a sat kasnije i završena, primopredaja službe ekonoma i egzaktora Provincije. Dosadašnji ekonom, fra Tomislav Glavnik, predao je svu dokumentaciju i vrijednosne papire novome ekonomu Provincije, fra Vitomiru Glavašu, a dosadašnji egzaktor, fra Željko Klarić, u onome što spada na njegovu službu, učinio je isto svojem nasljedniku, fra Stjepanu Brčini, pa su tako ovim danom novi provincijski dužnosnici s obzirom na ekonomsko poslovanje preuzeli sve obveze i punu odgovornost.

Čestitka novom biskupu u Hvaru

U povodu izbora novoga Hvarsко-bračko-viškog biskupa, mons. Petra Palića, provincijalni ministar, fra Josip Blažević, uputio mu je sljedeću čestitku:

Poštovani i dragi mons. dr. Petre,

s iskrenom radošću braća Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca primila su vijest o Tvome današnjem imenovanju hvarsко-bračko-viškim biskupom. Tvoje ranije stečeno iskustvo i kompetencije jamstvo su da ćeš na najizvrsniji način odgovoriti izazovima nove službe i zahtjevima vremena s kojima se susrećemo. Uvjeren sam i da ćemo nastaviti već tradicionalno dobru suradnju koja je postojala između Hvarsko-bračko-viške biskupije i naše skromne prisutnosti u samostanu franjevaca konventualaca na Prirovu (Vis). Osobno sam dodatno radostan i zbog osobnog poznanstva s Tobom, koje me uvjerava da je Crkva Tvojim imenovanjem za biskupa sigurno napravila izvrstan odabir. Istoga su mišljenja i ostala moja braća koja te osobno poznaju.

U Tvojoj novoj službi neka te prati Božji blagoslov i zagovor sv. Stjepana, sv. Prospera i sv. Jurja, zaštitnika biskupije, a ni naša molitvena potpora neće izostati.

S izrazima iskrenog poštovanja, uz najsrdačnije čestitke, prijateljski Te pozdravljam!

Zagreb, 9. ožujka 2018.

fra Josip Blažević, provincijal

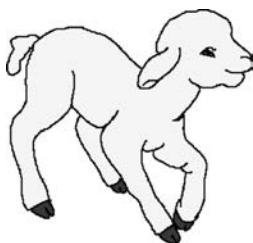
Izdavačka i znanstvena djelatnost

- Uz knjižnu djelatnost, spomenutu niže u prikazu Blagdana knjige, podsjećamo na nedavno objavljen prijevod knjige *Mudrost kršćanskih mistika - Kako moliti na kršćanski način?* autora Davida Torkingtona, u izdanju našeg Veritasa. Vrlo dobro i praktično štivo za poboljšanje molitve i razmatranja.
- Nova knjiga: Enzo Bianchi, *Zašto moliti, kako moliti*, prijevod s talijanskog jezika. Izdavač: Veritas, Zagreb, 2018, 100 stranica, 45 kn. Narudžbe u izdavača: Veritas, Sveti Duh 33, 10000 Zagreb.
- U Zborniku radova 24. međunarodnog simpozija »Znanost i religija – 2000 godina suradnje i osporavanja« održanog 27-29. travnja prošle godine u Islamskom centru u Zagrebu prigodom 30 godina otvorenja Islamskog centra u Zagrebu, i na kojemu je fra Josip Blažević sudjelovao svojim predavanjem, ovo je pod naslovom *Science and Religions: Facing the Challenges of Tantric Anthropology* (str. 141-166) objavljeno u spomenutom zborniku: »Science and Religion: Synergy not Skepticism«, The Health Sciences Publisher, New Delhi-London.Panama, 2018.
- Dr. Ivan Karlić, dosadašnji pročelnik Hrvatskoga marioškog instituta, ponovno je imenovanjem Velikoga kancelara Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, sredinom veljače ove godine potvrđen na istu službu, u mandatu od tri godine. Zapaženi rad i zalaganje našeg subrata dobili su tako i od strane visokih crkvenih vlasti službenu potvrdu.
- Fra Ivan Bradarić, gvardijan samostana i rektor crkve sv. Frane u Šibeniku, dobio je sredinom veljače službenu obavijest Ureda za korporativni marketing i razvoj, Odjela za razvoj poštanskih usluga Hrvatskih pošta u Zagrebu,

da je Povjerenstvo za izbor motiva te grafičkih i likovnih rješenja poštanskih maraka Republike Hrvatske prihvatio njegov prijedlog u vezi s izdavanjem prigodne poštanske marke posvećene 50. obljetnici kanonizacije sv. Nikole Tavilića u 2020. godini. Točan datum izdavanja bit će određen prilikom sastavljanja programa izdavanja prigodnih poštanskih maraka za spomenutu godinu.

Bolesna braća i preminula rodbina

- U posljednje vrijeme sestrica bolest, uz svoje redovite »gostoprime« (fra Alojzije Litrić, fra Nikola Rošić, fra Stanko Mijić, fra Gracijan Gašperov i još poneku braću), posjetila je i po nešto uzdrmala zdravlje još neke naše subraće, od koje su neki bili i hospitalizirani, odnosno podvrgnuti kirurškim zahvatima: fra Tomislav Mrkonjić (melanom kože), fra Ilija Miškić (operacija debelog crijeva), fra Stjepan Brčina (zahvat na venama)... Možda bi se popisu tre-

balo pridodati još neko ime, ali u Tajništvu nemamo obavijesti.

- Fra Zvonko Zlodi sve jače osjeća posljedice visoke dobi, pa u 95. godini života pomalo mu noge zakazuju, zbog čega se više puta i rušio, ali srećom bez težih posljedica. A i apetit sve više nedostaje pa gotovo ništa ni ne uzima. Visoke godine pokazuju svoje slabosti.

Ovoj i ostaloj bolesnoj i oslabljenoj subraći želimo dobar oporavak i jako strpljenje, uz vjerom prodahnuto prihvaćanje slabosti i bolesti.

- U Čakovcu je, u tamošnjoj gradskoj bolnici, u 82. godini života, 12. veljače o. g. preminuo Aleksandar Vlahek, djed našeg subrata fra Zlatka. Pokopan je dva dana kasnije na mjesnom groblju u Hodošanu.
- U Osijeku je 1. ožujka o. g. naglo, u 76. godini života, nakon svega nekoliko dana poboljjevanja, preminuo Ante Majić, brat našeg subrata, fra Teofila, i s. Anamarije, iz družbe Franjevki misionarki. Pokopan je u Osijeku.
- U Zagrebu je 6. ožujka o. g. u 97. godini života preminula Luca Penava, baka našeg subrata fra Ivana Penave, a pokopana 12. ožujka na Miroševcu.

Našoj subraći, fra Teofilu, fra Ivanu i fra Zlatku, iskrena bratska i molitvena sućut.

FRA PLACIDO PREMA OLTARU

Preko našeg prijatelja Ive Javnikara, slovenskog novinara na tršćanskoj državnoj televiziji (RAI), neobično zauzetoga i zaslužnog za dosadašnji tijek kauze beatifikacije fra Placida,obili smo lijepu vijest: Uskoro ćemo dobiti službenu *Positio de virtutibus* za fra Placida Cortesea. Postulatura je već tiskala nekoliko primjeraka za Povijesnu sekciju, potom još jednom dotjerala tekst i pridodala mišljenje spomenute Sekcije i odgovor generalnoga postulatora fra Damiana Gheorghea Patrascua na neka »dubia«. Uskoro dakle možemo očekivati da će spomenuti dokument, koji nužno predstoji dalnjim postupcima u toj kauzi, biti dostavljen i ordinarijatima u Trstu, Krku i Ljubljani, kao i provincijalatima u Zagrebu i Ptuju. Fra Placidov hod na stepenicama za oltar ide uzlaznim smjerom...

svjetovni franjevci

Sjednica nacionalnih asistenata OFS

Prva sjednica Konferencije nacionalnih duhovnih asistenata Franjevačkoga svjetovnog reda u novome dvogodišnjem mandatu održana je 30. siječnja Zagrebu, u samostanu franjevaca konventualaca na Svetom Duhu, pod predsjedanjem fra Vladimira Vidovića, OFMConv, novoga predsjednika Konferencije. Sudjelovali su i svi ostali članovi: novi tajnik Konferencije fra Zvonimir Brusač, TOR, fra Mate Bašić, OFM, te fra Anto Pervan, OFMCap.

Na početku je bio osvrt na susrete i aktualna pitanja u Hrvatskome nacionalnom bratstvu Franjevačkoga svjetovnog reda (OFS) u razdoblju poslije sjednice Konferencije u listopadu. Zatim se govorilo o sudjelovanju nacionalnih asistenata na sljedećoj sjednici Nacionalnog vijeća OFS-a 3. veljače. Dogovoren je i sudjelovanje na IX. nacionalnom seminaru za formaciju, koje organizira Povjerenstvo za formaciju Nacionalnog vijeća OFS-a, a održat će se 16.-18. veljače 2018. u Duhovnom centru sestara Kćeri Božje ljubavi u Granešini (Zagreb).

Središnja točka dnevnog reda bila je posvećena XII. nacionalnom tečaju za duhovne asistente Franjevačkoga svjetovnog reda i Franjevačke mladeži (Frama), koji će se u organizaciji ove Konferencije i Konferencije nacionalnih duhovnih asistenata Frame održati 26.-28. veljače 2018. u Kući susreta Tabor u Samoboru. Tema tečaja je *Pomoć članovima OFS-a i Frama u svjedočenju vjere u društvu*, a predavači će biti sisački biskup dr. Vlado Košić (OFS), dr. Renato Matić (OFS), dr. Igor Kanižaj (OFS), mr. Tanja Popec, urednica vjerskog programa na HKR-u te dr. Stipe Nimac (OFM). O Generalnom kapitulu OFS-a u Rimu 2017. govorit će sudionice kapitula Samanta Jadreško, zamjenica međunarodnog vijećnika OFS-a iz Hrvatske, i Ana Fruk, članica Predsjedništva Međunarodnog vijeća OFS-a. Posljednjeg dana tečaja sudionicima će

se obratiti nacionalna ministra OFS-a Branka Černugelj i nacionalna predsjednica Frame Anamarija Tomašević.

Pastoralni pohod Područnome bratstvu OFS-a bl. Alojzija Stepinca (Zagreb) obavit će fra Vladimir Vidović 16.-17. ožujka, a pastoralni pohod Područnome bratstvu OFS-a sv. Leopolda Mandića (Split – Dubrovnik) obavit će fra Mate Bašić 14. travnja.

Održan 12. Nacionalni tečaj za duhovne asistente

U Samoboru je, u Kući susreta Tabor, 26.-28. veljače 2018. održan XII. nacionalni tečaj za duhovne asistente Franjevačkoga svjetovnog reda (OFS) i Franjevačke mladeži (Frama) na temu *Pomoć članovima OFS-a i Frama u svjedočenju vjere u društvu*. Sudjelovalo je dvadesetak asistenata. Tečaj su organizirali Konferencija nacionalnih duhovnih asistenata OFS-a i Konferencija nacionalnih duhovnih asistenata Frame.

Nazočne asistente najprije su pozdravili provincial fra Josip Blažević, OFMConv, i provincial fra Ilija Vrdoljak, OFM, domaćin tečaja, a zatim i fra Vladimir Vidović, OFMConv, predsjednik Konferencije nacionalnih duhovnih asistenata OFS-a, i fra Filip Đurđević, OFM, predsjednik Konferencije nacionalnih duhovnih asistenata Frame.

Uvodno predavanje »Svjedočenje kršćanske vjere u hrvatskim društvenim i političkim okolnostima« održao je u ponедjeljak, prvog dana tečaja, mons. dr. Vlado Košić, sisački biskup, i sâm član Franjevačkoga svjetovnog reda... Kršćani se trebaju zalagati i za ostvarenje vrjednota o kojima govoriti socijalni nauk Crkve. Podsjetio je i na važan dokument Kongregacije za nauk vjere »Doktrinalna nota o nekim pitanjima vezanim uz sudjelovanje

katolika u političkom životu». U njoj vjernik laik može naći jasne kriterije za glasovanje na političkim izborima i za svoju suodgovornost za društvo. U razgovoru nakon predavanja govorilo se o aktualnim društvenim temama i o uključivanju vjernika u njih: o potrebi promjene izbornog zakona, o obitelji, pobaćaju, medijima, crkvenim medijima, rođnoj ideologiji i drugima.

Prvo predavanje u utorak, 27. veljače - »Obilježja stvarnosti hrvatskoga društva – izazovi svjedočenju vjernika laika« – održao je dr. sc. Renato Matić, izvanredni profesor na Odsjeku za sociologiju Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, član OFS-a. U svom je predavanju iznio mišljenje da je hrvatsko društvo još uvijek obilježeno nedemokratskim totalitarnim naslijedjem; tijekom dvadeset i osam godina od uspostave više stranačkog Sabora učinjeno je malo na području demokratske edukacije građana. Obilježja takvoga nedemokratskog društva su duhovna zapuštenost osoba, nesposobnost za kritičko mišljenje, manjak samopostovanja, nesposobnost za kreativno razmišljanje i djelovanje. U takvomu društву vjernici ne mogu ostati pasivni jer su suodgovorni za društvo u kojem žive. Takvo je društvo izazov za kršćane, idealan prostor za njihovo djelovanje. No, to djelovanje mora biti takvo da ne isključuje i djelovanje s dugoročnim ciljevima i planovima.

Dруго predavanje tog dana, »Svjedočenje vjere i potreba medijskog odgoja mladih i odraslih vjernika«, održao je dr. sc. Igor Kanižaj, izvanredni profesor na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu. U uvodu je istaknuo da je Crkva na području masovnih medija vrlo progresivna, od početka njihove pojave prati njihov razvoj i u njemu sudjeluje. U osvrtu na najutjecajnije medije u Hrvatskoj napomenuo je da se može zapaziti kako oni nisu skloni promicanju vjerskog svjedočenja poznatih osoba i kako znaju ignorirati događaje o kojima bi po broju sudionika morali izvijestiti (npr. Susret hrvatske katoličke mladeži u Vukovaru, Hod za život u Zagrebu). U izvještavanju o Crkvi, rekao je, ima manipulacija koje se između ostalog zapažaju u izvlačenju vijesti iz konteksta, u poopćavanju pojedinačnih slučajeva, u isticanju negativnog, u govoru o osobama, a ne o problemima itd. U nastavku je iznio rezultate istraživanja izloženosti djece i mladih novim medijima (internet, društvene mreže); ona uvelike utječe na njihov odgoj. Istraži-

vanje je pokazalo da 80 % roditelja traži uvođenje medijskog odgoja u škole. Govoreći o katoličkim medijima, istaknuo je njihovu nepovezanost.

Poslije predavanja dr. Matića i dr. Kanižaja bio je rad u skupinama, u kojemu su pod vodstvom predavača produbljene teme predavanja.

Poslijepodnevno predavanje »Svjedočenje vjernika laika u hrvatskom društvu – ostvarenja, perspektive i potrebe« održala je mr. sc. Tanja Popić, urednica vjerskog programa na Hrvatskome katoličkom radiju. Svjedočenje vjernika laika je u društvenom kontekstu obilježeno sekularizmom, koji je sve prisutniji, duhovnim osiromašenjem, omalovažavanjem kršćanstva i polarizacijom društva. Crkveni kontekst svjedočenja obilježen je nedovoljnom unutarcrkvenom komunikacijom i smanjivanjem broja aktivnih i zauzetih vjernika. Laici su nedovoljno aktivni i u Crkvi i u društvu. Nedostaje i rad na trajnoj formaciji vjernika laika. Na antropološkoj razini svjedočenje se ostvaruje pred ljudima koji su sve više ispunjeni strahom i depresijom, koji zapadaju u ovisnosti i kojima se često manipulira. No, zaključila je mr. Popić, Isus ima povjerenja u svoje učenike, u svoje vjernike. Podsjetila je na vrijedan dokument HBK »Za život svijeta. Pastoralne smjernice za apostolat vjernika laika u Crkvi i društvu u Hrvatskoj« (2012.), u kojemu ima niz konkretnih poticaja, ali o kojem se pre malo govori. U dužem razgovoru s predavačicom teme predavanja povezane su s konkretnim stanjem u našoj Crkvi i društvu.

Na kraju radnog dana Ana Fruk, članica Predsjedništva Međunarodnoga vijeća Franjevačkoga svjetovnog reda, odgovorna za praćenje Franjevačkoga svjetovnog reda u zemljama središnje i zapadne Europe, govorila je o pripremi, tijeku i odlukama Generalnoga kapitula OFS-a, koji je održan u studenom 2017. u Rimu. Franjevački svjetovni red ima oko 300.000 članova u 112 zemalja. Nacionalna bratstva ustanovljena su u 70 zemalja. Raste broj članova OFS-a u Aziji i Africi. Franjevačka mladež, koja je povezana s OFS-om, ima oko 50.000 članova u 75 zemalja. Izvjestila je, između ostalog, da su na kapitulu osnovani Međunarodni ured za početnu i trajnu formaciju, Međunarodni ured za komunikaciju i Međunarodno tajništvo za mir, pravdu i očuvanje stvorenja, te da je odlučeno da se prirede materijali za osposobljavanje za služ-

be u vodstvu OFS-a. Proslava 40. godišnjice obnovljenoga Pravila OFS-a bit će od 24. lipnja 2018. do kraja liturgijske godine 2019.

Posljednjega dana tečaja nazočnima su se obratile Branka Černugelj, nacionalna ministra OFS-a, i Anamarija Tomašević, nacionalna predsjednica Franjevačke mladeži. Nacionalna ministra je posvјedočila kako raspoloživost i prisutnost duhovnih asistenata djeluje poticajno i ohrabrujuće na članove OFS-a. Trenutno je najvažnija zadaća OFS-a animacija za veću raspoloživost za prihvatanje službi u vodstvu bratstava OFS-a. Nacionalna predsjednica Franjevačke mladeži istaknula je presudnu važnost prisutnosti i primjera duhovnih asistenata Frame. Mladi imaju posebnu potrebu za osobnim susretima i razgovorima s asistentom.

Važno im je također kad ih se na bratski način upozori na pogreške ili propuste na putu njihova odrastanja, sazrijevanja i razlučivanja životnog poziva. Istaknula je da asistenti moraju još više isticati važnost primanja sakramenata i važnost svjedočenja vjere ne samo na susretima Frame nego i izvan Crkve, tamo gdje se živi i druge susreće. U razgovoru nakon njihovih izlaganja govorilo se o pitanjima i teškoćama u životu bratstava OFS-a i Frame.

U osvrtu na tečaj sudionici su predložili nekoliko tema za buduće tečajeve i nekoliko sugestija za rad nacionalnih asistenata OFS-a i Frame sa starijim bogoslovima franjevačkih provincija u nas.

fra Zvonimir Brusač, TOR

jubilejski povodi

STOTA OBLJETNICA ROĐENJA O. CELE- STINA TOMIĆA

Ugledni član Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, o. Celestin Tomić, koji je u Zagrebu preminuo potkraj rujna 2006. godine, navršio bi sada, da je živ, točno stotinu godina života. Naime, Tomić (Bruno Dinko, kako se u djetinjstvu zvao, prije nego što je kao franjevac konventualac dobio ime fra Celestin/Rajko), rođen je 6. listopada 1917. u Visu. Redovničko zvanje stekao je zasigurno, i prema njegovu svjedočenju, preko veza sa samostanom sv. Jere na Prirovu, gdje je ministirao, upoznao fratre i poželio krenuti tim franjevačkim životnim putem.

U vezi sa životom i djelovanjem ovoga uglednog člana Provincije, njegov nekadašnji odgojenik, student, suradnik, urednik i poglavatar, fra Ljudevit Maračić, pripremio je veliku monografiju, koju su pod nazivom *Dr. Celestin Tomić* zajedno objavili Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagre-

bu i Kršćanska sadašnjost iz Zagreba. Monografija ima skoro 300 stranica, ilustrirana je s oko 80 fotografija, podijeljena u šest većih dijelova, u kojima autor vrlo opširno, sveobuhvatno i iscrpljivo obrađuje djetinjstvo, školovanje, odgoj, stručno usavršavanje, profesorski rad u Splitu i Zagrebu, odgojiteljsko djelovanje, spisateljski rad, sudjelovanje u kauzi bl. Alojzija Stepinca i još neka druga područja života i rada o. Celestina. Bila je namjera da se djelo predstavi u listopadu, u povodu stotog rođendana, ali je tiskanje nešto kasnilo, pa je monografija predstavljena u Zagrebu 1. ožujka 2018. godine. Da bi se dao što svečaniji okvir proslavi, uvrštena su još neka djela, kao što je posmrtno izdanje *Jehovinih svjedoka*, koje je o. Celestin ostavio u rukopisu spremnom za tisak, ali ga je smrt u tome sprječila, knjiga homilija *Osluškujući Božju riječ* našega subrata i profesora fra Ivana Karlića. Susretu je dat naziv »Blagdan knjige«, jer je o. Celestin zaista bio čovjek Riječi i čovjek Knjige.

Stota obljetnica rođenja o. Celestina Tomića (1917-2017.) bila je dakle glavni povod da se u Dvorani sv. Franje na Svetom Duhu u Zagrebu, 1. ožujka 2019. proslavi BLAGDAN KNJIGE, kako je simbolički nazvan ovaj bratsko-kulturološki skup.

Veritas-Glasnik sv. Antuna, Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Kršćanska sadašnjost zajedno su priredili predstavljanje najnovijih knjiga, vezanih temom ili autorima uz ove priredivače.

Nakon uvodnih pozdrava dr. Marija Cifraka, dekana Katoličkoga bogoslovnog fakulteta, dr. Stjepana Brebrića, direktora Kršćanske sadašnjosti i fra Josipa Blaževića, glavnog urednika Veritasa, u obliku razgovora s autorima predstavljena su djela: *Dr. Celestin Tomić* (Ljudevit Maračić, monografija), *Jehovini svjedoci* (Celestin Tomić, posmrtno) i *Osluškujući Božju Riječ* (Ivan Karlić, homilije). Voditeljica Tanja Popc, urednica Hrvatskoga katoličkog radija, nakon vrlo sadržajnoga uvodnog promišljanja o Knjizi i knjigama, dobro postavljenim pitanjima od sugovornika je dobila zanimljive i nimalo suhoparne odgovore vezane uz pojedino djelo. Fra Ivan M. Lotar nakon pojedinog razgovora voditeljice s autorima, pročitao je određene odломke iz spomenutih knjiga, a vrsne mlade glazbenice Mirta Lice (harfa) i Tihana Golubić (flauta) umješno su stvarale glazbeni ugodač prilagođen ovoj situaciji i korizmenom vremenu. Brojni slušatelji, među kojima je bilo i nekoliko rođakinja pokojnog o. Celestina, nisu zasigurno požalili što su darovali skoro dva sata proslavi ovoga svojevrsnoga BLAGDANA KNJIGA na Svetom Duhu.

Valja očekivati da će sličan susret/predstavljanje uskoro biti priređen i u Visu, rodnom mjestu o. Celestina.

fra Ljudevit Maračić

UVOD U *BLAGDAN KNJIGE*

Program Blagdana knjige, kako je nazvan jubilejski skup posvećen o. Celestinu Tomiću, vodila je vrlo umješno i produhovljeno Tanja Popc, voditeljica na Hrvatskome katoličkom radiju i višegodišnja suradnica Veritasa. Tanja je sudionike u ovom slavlju uvela promišljajem o Knjizi i knjizi. Uostalom, evo njezinih misli-natuknica:

- Pozdrav – Mir i dobro svima!
 - Pozdravljam vas u ime domaćina proslave *Blagdana knjige* – franjevaca konventualaca i njihove izdavačke kuće »Veritas – Glasnik sv. Antuna Padovanskoga.«
 - *Blagdan knjige* održava se uz 100. obljetnicu rođenja o. Celestina Tomića, redovnika, bibličara, profesora i vrlo plodnoga pisca.
 - On je svoj život posvetio Knjizi – Bibliji koja nije samo knjiga koja piše o Riječi Božjoj, nego ona jest Riječ Božja i upućena je čovjeku svih vremena.
 - Živost Biblije kao knjige nad knjigama prožima različite segmente ljudskoga djelovanja, umrežava i potiče udruživanje snaga.
 - Tako je i onaj koji je od nje živio – o. Celestin Tomić – povezao tri izdavača koji se susreću u ovoj dvorani sv. Franje u *Blagdanu knjige* kao organizatori događaja – *Veritas, KBF i Kršćanska sadašnjost*.
 - I dok je njegova 100. obljetnica rođenja povod, o. Celestin i večeras ustupa glavnu ulogu Knjizi!
 - A on je samo posrednik i tumač njezinog sadržaja, čovjek koji je prenosio ljubav i strast prema svetim knjigama.
 - Znao je da je proučavanje svetih knjiga duša svete teologije.
 - Također je znao da se, po Pismu i autorima koji su zapisivali sadržaj od Boga nadahnut, Riječ Božja utjelovljuje preko svetog pisca u ljudsku riječ.
 - Pažljivo je istraživao što nam sveti pisci žele reći i što je Bog po njihovim riječima odlučio otkriti!
 - Naime, »da riječi svetih knjiga ne ostanu mrtvim slovom, treba da nam Krist. vječna Riječ živoga Boga, po Duhu Svetom otvorí pamet da Pisma razumijemo.«
 - Iako u listopadu obilježavamo mjesec hrvatske knjige, a nedavno smo obilježili i dan materinskog jezika, Blagdan knjige je više od svega toga.
 - Želja nam je pokazati: *I gđo knige počtuje – da e knigami počtovan. Tko knjige poštuje, neka ga i knjige poštaju.*

- Ova je rečenica zapisana u Kolunićevom zborniku, hrvatskom glagoljskom rukopisu iz 1486. godine.
- Radi se o zbirci korizmenih propovijedi, vrijednom tragu gotovo tisućljetne tradicije popova glagoljaša koji su se u bogoslužju služili glagoljicom i staroslavenskim jezikom.
- Time su dali veliki doprinos i na području vjere, kulture i obrazovanja u našem narodu – od 9. do 19. stoljeća.
- U vrijeme kad je čitava Crkva koristila latinski jezik, Hrvati su bili jedini narod u Rimokatoličkoj crkvi koji je u liturgiji imao narodni jezik.
- I to su povijesne činjenice koje ukazuju na elemente odgoja našega naroda – odgoj u Riječi i po riječi!
- Međutim, danas, u 21. stoljeću, čini se da je knjiga ugrožena dolaskom novoga medija – Interneta, razvojem video igrice, društvenih mreža.
- Čovjek se sve više odvaja od fizičke knjige.
- Kroz audio-vizualne sadržaje sugerira se svijet kakav bi trebao graditi u sebi umjesto da se današnjeg čovjeka uči u sadržaj i dopustiti duhu da se prepusti kreiranju misli slijedeći pisani ukoričeni tekst.
- Kao da u zaborav odlazi spoznaja kako su knjige prvi prikaz intelektualne civilizacije i prvi masovni medij.
- Zato je večeras u glavnoj ulozi – KNJIGA.
- Sa psalmistom možemo priznati Gospodinu Bogu: »Tvoja riječ nozi je mojoj svjetiljka i svjetlo mojoj stazi.« (Ps 119,105).
- Hrvatska franjevačka provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca kroz izdavačku djelatnost preko Veritasa daje veliku ulogu knjizi.
- I Bogu hvala na braći koja ostavljaju pisani trag Nadahnuća kojim se mogu obogaćivati nadolazeće generacije.

JOŠ JEDAN »STOGODIŠNJA«

Tri mjeseca nakon o. Celestina, u ne tako dalekoj Veloj Luci (Korčula), rođen je još jedan naš subrat, poznat u otočkom dijelu srednje Dalmacije kao »Barba Marin«. O. Marin Oreb, Korčulanin koji je zavolio Višane, velik dio života proveo je u samostanu sv. Jere na Prirovu (Vis). Už mnoga svoja znanstvena i popularna djela, o. Marin je za života ovjekovječio svoje boravište ne tako formom privlačnom, ali zapaženom monografijom, kojoj je podao emotivni naslov »Moj mali samostan« (1971.).

Sada su se spojile dvije vrijedne, biblijske obljetnice: 500 godina postojanja samostana sv. Jere u Visu i 100 godina od rođenja o. Marina u Veloj Luci. Današnji gvardijan, fra Damjan Glavaš, zamislio je i spojio lijepu poveznicu: novim izdanjem sada već poveće monografije, kojoj je ostavio izvorni naslov, počastio je petstotu obljetnicu samostana sv. Jere i stotu obljetnicu rođenja autora knjige o tom samostanu. I dobili smo privlačnu monografiju, sada urešenu brojnim ilustracijama iz fotoaparata provincijalnog ministra, fra Josipa Blaževića, i obogaćenu brojnim arhivskim materijalima koje je iz zaborava izvukao provincijski arhivar, fra Ljudevit Maračić, koji je djelu podario i opširni pogовор o autoru djela, fra Marinu Orebu. I tako dobismo ovih dana drugo izdanje lijepo, zanimljive, privlačne i tečne monografije koje se ne bi postidjela ni veća redovnička kuća. Lijepa čestitka samostanu koji slavi 500 godina života i autoru, koji je rođen pred stotinu godina.

Ovim djelom-monografijom viški samostan, a posredno i Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca, dostoјno se odužuju bogatoj prošlosti i autoru koji je iz zaborava spasio mnoge dotad zaboravljenje ljude i podatke. U idućem broju nadamo se izvijestiti o promociji monografije u Visu i malo opširnije prikazati ovo djelo.

kulturološki prilog

SKRB O NAŠEMU KULTURNOM BLAGU

U prvome dijelu Provincijskog kapitula, kad su se podnosila izvješća o raznim vidicima života i djelovanja braće u samostanima Provincije, djelomice je pročitano i izvješće o skrbi za kulturno blago u Provinciji, što je učinio Provincijski povjerenik za ovo područje, fra Ivan Karlić. Prenosimo u cijelosti izvješće, uz iznimku inače vrlo dragocjenoga cjelokupnog popisa inkunabula ceskog samostana, koji se može pronaći i autentičnoj verziji izvješća.

Izvješće o skrbi za kulturno blago naše Provincije u pravilu je relativno kratko, što može upućivati na dvojak zaključak: ili da nemamo puno kulturnog blaga, ili da se za njega ne skrbimo. No, oba bi zaključka bila netočna! Budući da nemam puno uvida (kao i gotovo svi prethodni povjerenici) u stanje onoga što obično podrazumijevamo pod izričajem »kulturnog blaga«, ograničit će se na ono što znam. Izvješće temeljim na dopisima koje su mi (na moju zamolbu) poslali fra Ljudevit Maračić, fra Žarko Relota, fra Ivan Bradarić, fra Zdravko Tuba te g. Marko Puškarić.

Ponajprije nešto o arhivu Provincije. U želji da bogato gradivo Provincijskog arhiva, koje se čuva u Provincijalatu u Zagrebu, učini bar donekle pristupačnom javnosti, u ožujku 2014. g. o. Ljudevit Maračić je započeo čitanje i bilježenje važnijih podataka, od kojih su mnogi dosad bili nedostupni i nepoznati široj javnosti. Plod svega toga su dva sveska *Provincijskoga povijesnog arhiva*, objavljena u izdanju naše Provincije, odnosno »Veritasa«. Ovaj pothvat o. Ljudevita zasluzuje sve pohvale!

Rad na uređenju i popisivanju fundusa Provincijske knjižnice »fra Jozu Miloševiću«, zajedno sa zasebnim odjelom zbirke *Minoritica*, započeo je u proljeće 2011. i (gotovo) dovršen je 2016. g. Za stručno sređivanje knjižnice angažiran je Mladen Martinović, umirovljeni profesor iz Međubiskupske gimnazije na zagrebačkoj Šalati, te g. Marko

Puškarić. Pomagali su i odgajanici Provincije te mlađi iz zagrebačke Župe sv. Antuna Padovanskoga (osobito u sređivanju zbirke *Areopag*). Glavnina posla završena je koncem 2016. g. Pošto je u međuvremenu dobiveno još oko 500 knjiga, krajem 2017. g. o. Ljudevit Maračić nastavio je s popisivanjem građe. Sređivanje fundusa knjižnice još traje, a knjige se evidentiraju po sustavu univerzalne decimalne klasifikacije (UKD). Takvo razvrstavanje knjiga omogućava korisnicima da na jednom mjestu pronađu sve knjige iste tematike, što uvelike olakšava istraživački rad. Do sada je stručno obrađeno 28.340 naslova, odnosno 38.451 svezak. Glavnina knjiga i časopisa nalazi se u samoj prostoriji knjižnice, no oformljene su i dvije velike izdvojene zbirke knjiga: *Minoritica* i *Areopag*, koje se nalaze u zasebnim prostorijama. Zbirka *Minoritica* ima 1.939 naslova (2.510 svezaka), dok *Areopag* broji 2.479 naslova (2.570 svezaka). Naime, na početku sređivanja knjižnice, nakon prvog slaganja u stručne skupine, knjige su razvrstavane u podskupine, te su slagane abecednim redom autora i/ili naslova. Tijekom slaganja izdvojeni su naslovi i izdanja franjevaca konventualaca, bilo Provincije, bilo Reda, te je stvorena zasebna zbirka knjiga i časopisa, nazvana *Minoritica*. Također su kao posebna zbirka, ali u samoj knjižnici, izdvojeni ostali franjevački autori i naslovi, želeći dati posebnu važnost literaturi koja se bavi franjevaštvom i čiji su autori franjevci svih redova. Fundus zbirke *Areopag* prikupio je o. Josip Blažević, a tematski je vezan uz područje međureligijskog dijaloga. Zbirka je smještena u prostoriji *Areopaga* u zvoniku crkve sv. Antuna.

Broj naslova od početno previđenih 20.000 narastao je gotovo za trećinu. Fundus knjižnice, naime, nadopunjavan je posljednjih godina donacija ma više tisuća knjiga pokojnih i živih fratara, knjigama braće prigodom premještaja te nabavkama odabranih naslova. Ipak, kako je i poželjno, ostati će dovoljno mjesta i za nabavku novih naslova, jer je ostavljeno prostora između pojedinih stručnih skupina, ali i gornji red polica gotovo posve je slobodan, gdje može stati još oko 4.000 knjiga.

Dakle, sav spomenuti posao napravljen je dobro. Doduše, knjižnicu treba dovršiti u potpunosti, tj. opremiti je jasnim natpisima na stalažama i policama, tako da se svi mogu što lakše snaći i pronaći željenu knjigu. Inventarizirano je ukupno oko 35.000 svezaka (naslova knjiga) i oko stotinu naslova časopisa (neki s više desetaka godišta i svezaka), u što se uključuje i zbirke *Areopag*, *Minoritica* (franjevci konventualci) i *Histricalia* (donacija oko 300 knjiga fra Ljudevita). Od tada su pojedina braća Provincije darovala knjižnici svoje brojne knjige koje, nažalost, još čekaju da budu popisane i unesene. Opet je o. Ljudevit Maračić »zasukao rukave« i počeo krajem 2017. g. unositi i te naslove, kako bismo imali ažuriranu i uređenu središnju provincijsku knjižnicu. Sve popisane knjige pretražive su i putem interneta, na adresi: <http://www.ofmconv.hr/knjiznica/>.

Glede nabave novih naslova za provincijsku svetodušku knjižnicu, ona ide jako slabo; obrazloženje koje se čuje obično je sljedeće: »Zašto nabavljati knjige koje će za nekoliko godina donirati pojedini fratri koji su ih prije kupili?« Nisam baš suglasan s ovakvim razmišljanjem, jer ima naslova (enciklopedija, leksikona, monografija...) koje bi knjižnica kao što je naša morala imati, a ne čekati da netko od frataru umre i preuzme njegove knjige, ili da prije smrti donira svoje knjige! Uostalom, da su tako razmišljali naši franjevački prethodnici, što bismo danas imali?! U svakom slučaju, planovi nabave novih knjiga za knjižnicu bili bi jako poželjni, no na tom planu se, koliko ja znam, baš i ne radi puno, što je velika šteta. Možda bi ipak trebalo predvidjeti određeni fond (tj. novčani iznos, kako je to bilo u prijašnjem četverogodištu) kojim bi se moglo nabavljati važnije teološke i slične naslove kapitalne vrijednosti.

Zatražio sam i kraća izvješća o stanju i planovima glede »knjižničnog blaga« u nekim našim samostanima (splitski, šibenski i creski).

Splitski gvardijan fra Žarko Relota mi je prvi poslao odgovor i izvješće iz kojega saznajemo da je fra Ljudevit Maračić kompletno uredio arhiv te ga je, kako mu se čini, i inventarizirao. No, knjižnica još uvijek nije sređena onako kako se očekuje. Zanimanje za nju je uistinu veliko. Do sada je gvardijan uspio napraviti sljedeće:

- a) Upoznao je rektora Splitskoga sveučilišta, gospodina Šimu Andelinovića, o potrebi suradnje sa Sveučilištem i tražio njihovu pomoć. Ona mu je obećana, ali se još nije ostvarila;
- b) Upoznao je rektora Zagrebačkog sveučilišta, gospodina Damira Borasa, o vrijednosti naše splitske knjižnice. Rektor je, zajedno s rektorma svih hrvatskih sveučilišta, došao pogledati knjižnicu i poslao svoje stručnjake da pogledaju knjižnicu. Rekli su da će splitsku knjižnicu uvrstiti u natječaj za sljedeću godinu;
- c) Obavijestio je Ministarstvo kulture RH sa stanjem naše splitske knjižnice. Poslali su dvoje svojih stručnjaka. Oduševili se i iskazali veliko zanimanje; obećali su našu knjižnicu predložiti za natječaj Ministarstva kulture naredne godine, kako bi samostan i resorno Ministarstvo zajedno pokrenuli projekt sredivanja;
- d) Omogućio je jednoj osobi iz župe sudjelovanje na Seminaru o digitalizaciji starih knjižnica održanom u Splitu.

Splitski gvardijan je poduzimao i poduzima i druge korake za skrb o knjižnici, često slabo vidljive, pa je pogrešan dojam da se ništa ne radi glede splitske samostanske knjižnice.

Glede kulturnog blaga samostana sv. Frane u Šibeniku i njegova doprinosa kulturi i znanosti danas, gvardijan fra Ivan Bradarić izvješće kako slijedi:

Skoro osamstoljetna povijest samostana sv. Frane u Šibeniku, uz duhovnu baštinu, čuva i izvanredno materijalno kulturno blago koje, po svojoj važnosti, uvelike izlazi iz okvira samostana i tiče se nacionalne, pa i svjetske kulturne raznolikosti i bogatstva. Tu na prvom mjestu mislimo na *samostansku baštinsku knjižnicu* koja broji nešto preko 7.000 svezaka izuzetno vrijednih knjiga, od kojih su preko 160 inkunabule. Prema kazivanju jednoga uvaženog poznavatelja inkunabula u hrvatskim knjižnicama, naša je zbirkica možda i najvrjednija. On također tvrdi da je inkunabula »De civitate Dei« sv. Augustina iz 1470. najstarija inkunabula u Hrvatskoj. Svemu tome valja pridodati i poveći broj *rara*. Među skoro 160 rukopisnih knjiga valja spomenuti da knjižnica posjeduje dva kodeksa iz sredine XI. stoljeća: *Liber sequentiarum et sacramentarium*, najstariji je sakramentar srednjovje-

kovne Istre, i Sвето писмо из истог razdoblja. Svaki sljedeći kodeks, iako je vremenski malo mlađega datuma, ima svoju priču i povijest. Tko nije čuo za Šibensku molitvu - *Oratio pulcra et devota ad Beatam Virginem Mariam* – najstariji pjesnički tekst pisan latinicom i hrvatskim jezikom iz druge polovine XIV. stoljeća, a u nas se nalazi ispisani u kodeksu br. 11.?Valja još spomenuti i kodeks br. 32: *Breviarium franciscanum*, koji sadrži prijepis izvješća o mučeništvu sv. Nikole Tavilića iz 1411. g.

Uz bogatu biblioteku tu je i izuzetno vrijedan *samostanski arhiv*, čiju su građu djelatnici Državnog arhiva u Šibeniku 2013. g. pregledali, sredili, posložili i popisali.

Golema je i neprocjenjivo vrijedna *zbirka pergameni*: 78 većeg formata i 94 manjeg formata. Djelatnici Državnoga arhiva u Zagrebu su 2017. g. restaurirali 10 pergameni te je u tijeku obnova još toliko. Ovim bi intenzitetom oni mogli nastaviti obnovu i ostalih pergameni. Ovo je uistinu pedantan i veoma koristan rad. Svaka pergamena dobiva svoj specijalni fascikl, u kojem je potpuno zaštićena, a eventualni korisnik kroz zaštićene »prozorićiće« može vidjeti sadržaj. Važno je također da će sve pergamente biti digitalno zapisane.

I crkva i samostan obiluju vrijednim umjetničkim djelima, nastala između XV. i XVIII. stoljeća, gotičkoga, renesansnoga i baroknog stila, a djela su, gotovo u pravilu, dalmatinskih i mletačkih majstora, arhitekata, kipara, slikara, zlatara i vezilaca. Na opremi crkve tijekom druge polovice 1464. g. bio je zaposlen graditelj i kipar Nikola Firentinac; do danas su sačuvana njegova tri djela: kipovi sv. Bernardina i sv. Stjepana, donedavno u dvorištu samostana, a sada u muzeju (na starom mjestu u dvorištu su 2016. izrađene i postavljene kopije). Tom prigodom je bila vraćena na skulpturu glava sv. Stjepana), *Stigmatizacija sv. Franje* nad ulazom u kapelu sv. Križa u samoj crkvi.

Brojne su slike i oltarne pale izrađivali vrhunski majstori i slikari. Mnogi od tih predmeta su još uvijek u službi liturgije, a neki se nalaze u samostanu. Tijekom 2015. g. u sklopu izložbe »Majstori talijanskog baroka«, koja je održana u Zagrebu u Klovićevim dvorima, bile su izložene i dvije naše slike autora Matea Ponzona.

Šibenski samostan i crkva sv. Frane čuvaju nekoliko sakralnih predmeta iz **ostavštine bribir-**

skog samostana sv. Marije, koji je nestao u vrijeme osmanlijske najezd i razaranja 1523. g. To su vrlo vrijedni gotički relikvijari iz XIV. i XV. stoljeća.

Za liturgijske potrebe crkve sv. Frane, u Italiji je u travnju 2015. g. nabavljen vrijedan *relikvijar sv. Ante* (poprsje s likom sv. Ante). U vidu zaštite, ali i radi prikladnijeg korištenja u devocionalne svrhe, 2017. g. za sliku sv. Nikole Tavilića nepoznatog autora iz XVI. stoljeća, koji je ujedno i najstariji likovni prikaz ovog sveca, akademski grafičar Hrvoje Ljubić iz Zagreba izradio je postament ili prijenosnu palu uz dodatak posrebrenih reljefa koji prikazuju životni put sveca.

Sredinom 2014. g. objavljena je knjiga »Samostan i crkva nekoliko značajnih izdavačkih pothvata sv. Frane u Šibeniku« fra Nikole Roščića. U svrhu promicanja kulta sv. Nikole Tavilića u proteklom razdoblju od 2014. g. učinjeno je sljedeće:

- pokrenut je časopis »Svetac« – Glasnik svetišta;
 - objavljen molitvenik »Molitvenik štovatelja sv. Nikole Tavelića«;
 - objavljen je nosač zvuka s 14 pjesama u čast sv. Nikole Tavilića »Šibenik pjeva svome sveću«;
 - katalog izložbe »Sv. Nikola Tavelić – Put sandala«.

U crkvi sv. Frane već desetu godinu traje obnova oltara sv. Stjepana. Osim toga, trenutno su u postupku obnove 4 samostanske slike za koje Ministarstvo kulture osigurava potrebna sredstva.

Početkom lipnja 2015. g. u dvorišnim je prostorijama samostana uređen, moderno opremljen i otvoren **Muzej sv. Frane**. Ovo je svojevrsni prezentacijski centar gdje se, osobito u ljetnim mjesecima, brojnim turistima predstavlja naše kulturno blago. Muzej ima svoj redoviti postav, a izvan sezone se on miče i prostor ustupa raznim izložbama. Samostan je tako, osobito u promociji kulta sv. Nikole Tavilića, organizirao izložbe: »Sveti Nikola Tavilić u slici i dokumentu« (2015.), »Put sandala« (2016.), »Ichthys« (2016.), »Jeruzalemski hodočasnik« (2017.). Muzej sv. Frane je svake godine sudjelovao u manifestaciji »Noć muzeja«. Izložba »Put sandala« boravila je u Zagrebu (za vrijeme TPT-a), te na zagrebačkom Svetom Duhu, u Karlovcu, Sisku, Udbini i Tomislavgradu.

Ministarstvo kulture RH uložilo je prošle godine znatna sredstva za postavljanje protupožarnoga, protuprovalnog i videonadzora na nekoliko prostora: samostanski hodnici, baštinska knjižnica, crkva sv. Frane, kapelica sv. Mihovila, Muzej sv. Frane, dvorište i prostor ispred crkve. Ukupno su sada tri alarmi i 16 kamera. Čestim predavanjima i tribinama fratri ovoga samostana su davali primjeran doprinos i znanstvenoj izobrazbi vjernika. Osobito je odjeknuo Međunarodni znanstveni skup »Franjevački velikani« o sv. Nikoli Taviliću koji je održan 20. i 21. listopada 2017. u Šibeniku.

Crkva sv. Frane i samostansko dvorište, osobito tijekom ljetnih mjeseci, samostalno i u suradnji s gradskim institucijama organizira brojne koncerte i predstave.

Glede kulturnog blaga **samostana sv. Frane u Cresu**, tamošnji gvardijan fra Zdravko Tuba navodi sljedeće:

Nebrojene su povijesne okolnosti utjecale na djelatnost i imovinu samostana sv. Frane u Cresu te ostavile traga i na njegovoj staroj knjižnici. Creski je samostan uspio sačuvati dobar dio svojih starih fondova, a među njima i neveliku, ali vrijednu zbirku inkunabula. Poseban značaj biblioteci daju starohrvatske liturgijske knjige pisane hrvatskim pismom – glagoljicom. Upravo tu spada i vrlo rijetki primjerak (do sada su poznata samo još dva) drugog izdanja hrvatskoga glagolskoga misala. Po-sebnost zbirci daje činjenica da se među njezinim prvočincima nalazi i jedan izuzetno rijetko sačuvan hrvatski primjerak *Senjskoga misala* tiskan glagoljicom u Senju 1494. g.

Revizijom obavljenom u lipnju 1997. utvrđeno je da creski samostan ima 27 inkunabula.

Samostan posjeduje vrlo bogatu biblioteku i arhiv. Fundus biblioteke obuhvaća preko 10.000 svezaka, u kojima je sačuvan kontinuitet knjigotiska od samih početaka sve do danas. Veliki broj inkunabula i knjiga iz XVI. st. predstavlja posebno bogatstvo biblioteke. Knjige su religioznoga i svjetovnog sadržaja. To bogatstvo odraz je i duhovne potrebe i kulture braće koja su u samostanu živjela. To je ujedno i zahtjev vremena, budući da su u samostanu, uz konstantnu redovničku zajednicu, nekada bili i sjedište Provincije, i sjemenište za cijeli Red franjevaca konventualaca, i novicijat pa čak i gradska gimnazija.

Samostanski arhiv obuhvaća obilje pergamenata (prva datira iz 1387. g.) i druge rukopisne građe u kojima se čuva živa uspomena na život samostana i njegove braće, Provincije i cijelog Reda. Tu su i zbirkamuzikalija kao i ostali dragocjeni povijesni izvori za Cres i druge povijesne dogodovštine koje su se izmjenjivale nad ovim podnebljem.

Posljednjih godina knjižnica je posložena starijim djelima, a popis djela je stavljen u registar. U suradnji s Nacionalnom sveučilišnom knjižnicom *Senjski misal* je snimljen u digitalnom obliku.

U ovom izvješću moram spomenuti još jednu važnu stvar. Naime, u studenom 2017. g. o. Provincijal mi je (kao i nekim drugim fratrima) proslijedio mail gospodina Jurja Lokmera, stručnjaka koji u Provinciji sv. Ćirila i Metoda obavlja digitalizaciju i stavljanje na server knjižničnog blaga iz njihovih samostanskih knjižnica, a povezan s projektom »Bibliotheca franciscana Croatiae« (»Hrvatska franjevačka knjižnica«). Radi se o sljedećem: umjesto da se izrađuje samostalni katalog svake provincije ili pak knjižnice svakog samostana - što je posebno s troškovnoga i korisničkoga aspekta sasvim neprihvatljivo - izrađivao bi se *Skupni ili zajednički katalog svih franjevačkih zajednica* (»Bibliotheca franciscana Croatiae«), a svaka obrađena knjižnična jedinica bi imala uz naznaku lokacije/siglu knjižnice/samostana (npr.: Split-Poljud OFM; Split-Dobri OFM, Split-Cap.; Split-Conv.; Split-TOR, Livno - OFM, Humac - OFM).

Ostvarenjem ovog projekta bi se dobilo lijepo svjedočanstvo zajedništva franjevačkih knjižnica na području Katoličke Crkve u Hrvata, a korisnici bi na jednome mjestu imali potrebne podatke u virtualnoj knjižnici »Bibliotheca franciscana Croatiae«. Projekt je jako dobar, osobno sam odgovornima poslao svoje pozitivno mišljenje i prijedlog glede ovog projekta, ali dokle se stiglo s dogovorima – ne znam!

Na kraju ovog izvješća još jednom iskreno zahvaljujem gvardijanima spomenutih samostana na pomoći u izradbi ovog izvješća. I to je znak da se braća uistinu vrijedno trude oko očuvanja kulturne baštine i kulturnog blaga naše hrvatske Domovine, naše Provincije i Reda.

fra Ivan Karlić, provincijski povjerenik za skrb o kulturnim dobrima

